

خانه چوبی خراب [دارد]. خانه [ای] که توان خانه گفت خانه حاکم است ولی مرتبه بالای آن در و دیوارها کنده و بازغال چیزها نوشته‌اند.^{۱۴۲} در میدان آن چند چادر و چند کپر نیسن شکسته و ریخته. روز شنبه انجا بازار است. رودخانه مشهور آن گازروبار و ماسول روخان. و هر دو کم آب است.

دهات سمت شمالی فومن:

بادرن ابریشم، گربه کوچه، سند، کوماک، لوله‌ان بازار، جور - کلاشم (حاصل این ده ۸۵ من ابریشم است). لیشابندان، کسما بازار (۸۰ من)، کلسر، پسخان (۷۰ من)، کاسان (۴۰ من)، ماسرا (۸۰ من)، کوزه‌گران (۳۰ من)، نه ده (۴۰ من)، گوراب جیر (۶۰ من)، پشالم (۸۰ من)، مرخال (۴۰ من)، شامخال (۱۲ من)، مجال (۳۰ من)، دافسار (۸۰ من)، کهنه‌گوراب (۸۰ من)، چکوسر (۳۰ من)، خمسخ (۲۵۰ من)، مخسر (۶۰ من)، ماکلوان (۸۰ من)، فل‌بابک (۳۰ من)، رودپیش (۸۰ من)، کیابان (۹۸ من)، جیران (۳۰ من)، خدا شهر (۸۷ من)، مکوشلامندان (۸۰ من)، بخده (۳۲ من)، پوئین (۸۰ من)، ختم‌گوراب (۵۰ من)، کلاه (۱۲۰ من)، جور کلاه، جیر کلاه، کلاه‌گور، دوگور فشخام، صومعه‌سرا، سند،^{۱۴۳} چو مثقال، کهنسر، سنگ بجر، گشت، قلعه رودخان، راست کنار، ماشاتوک، جیرده، کار کوزه، دوازده، یار کیاب، کله‌بشت، مرکن، چمن، کیکاسر، تللی، مناره بازار (مناره ۷۵ ذرع) کرداباد، مالمان، پردسر، خسرواباد، جور یاسکینه، نفوت، لیگان، علی‌سرا، قصابعلی‌سرا، ملوسکان، پوستین‌سرا، دهدی‌مجله، قاضی‌ده، گاو‌کده، سورم، سیاه‌بیران، آلاله گوراب، ابرود، خشکه نودهان، باغبان، پاماساز، گوراب‌پس، جیرده، شنبه بازار، سراپستان، جیرسند، لومده، تنف، ازگم، چالوکسر، سباه‌رود، تاجیرپیش‌خان، کران، یش پاره، خرم -

۱۴۲- هتن: است

۱۴۳- هتن: سیند

بیشه، فلج‌آباد، شالده، شاهخال، خلیل‌سرا، پیش‌سار، کاس احمد خان، بچارکنار، زرکام، حسین‌آباد، جامه‌شوران، جورپیش‌خان، صیقلان، جوربلگور، جیربلگور، پرده جیرکراب، گسکره فوتمه [کذا] سرشارم، تهسک جو، میان‌ده.

تماما ۱۴۶ عدد، مالیات ۳۱۰۰۰ تومان.

[ماسوله]

در جنوبی غربی فومن ماسوله است در میان کوه چون قلعه طبیعی در روزگار کریمخان، هدایت‌خان در انجا قلعه ساخته، یک سال و نیم مقاومت کرد. پس از آن کریمخان آن قلعه را گرفته، سوخت. هدایت‌خان بهشت رفت. و ۲۵ خانوار است. اهالی بیشتر آهنگر. مشهورترین رود آن^{۱۴۴} و خالکای. ۱۵ ده دارد. مالیات ۱۰۰۰ تومان.

[شفت]

[شفت] سه محله دارد، روداد - پیسخان - و گوهررود است.

دهات [شفت]:

عثمانوندان، مردقده، نصیر محله، شالمان، بداد، لندبندان، سفید مزکی، سیاه مزکی، قصبه، ذوالپیران، قصبه محله، میر محله، شیخ محله، صیقلان، کوهسار، چماچا، ناصران، پیر محمدسرا، خرم‌آباد، شاه‌نشین، چوتاشان، چوبر، درخان، طلاقان، گل‌سران، خطیبان، کولوان، خورتوم، ترزاش‌تیلقات، گم‌بو، افرسرا، ارامکان، شمرچال، کفرپیش، اشگاه، اسکده، ادمنا، همه دهات ۱۱۰ مالیات ۳۵۰۰ تومان تا فومن ۲ فرسخ. دهات محال کوهدم امامزاده هاشم - سروان، قاضیان، شهرستان، کیلام، غیوار، بازار شاه آقاجی، دوشنبه بازار، دی‌بون، سرسنگر.

رودبار

در دوازده فرسخی رشت در میانکوه، کنار رود قزل اوزن است. ۷۹۷ خانه، ۷ آستانه، ۵۰ دکانین دارد. باغ‌های انگور بسیار دارد. درخت زیتون فراوان در کوه‌های آن بسیار معادن مس وزغال -

۱۴۴- هتن = او

سنگی. و هر گونه میوه در آنجا فراوان است.

دهات آن:

علی‌آباد، الیزه، کوشک (که باروت سازند)، کامبر، سرخون، کلامس، پیل‌دو، دارستان، دو‌گاهد، لوه، خولوم‌بو، تکلیم‌کنجه، کرن، جوین، اسفندیارمرز، کلورز، پشته، راهدارپشته، پیری، شام، فورک، چربه، ایلن‌آباد، اسکولک، رستم‌آباد، رشترو. تماماً ۴۶ بیلاقی و قیشلاقی. عمده کار اهالی آن گرفتن روغن زیتون. ابریشم آن ۵۰ من گاو ۱۰۰۰ سر و ۲۱ هزار گوسفند. ۷۰۰ سر استر و اسب‌بارکش دارد. مالیات ۱۵۰۰ [تومان].

دهات میان رشت و رودبار:

کل‌بردر، دوشنبه بازار، شاه‌آقاجی، کوه‌دم، امامزاده‌هاشم، نقل‌در، رستم‌آباد، جوین، گنجه، رودبار.

دهات رحمت‌آباد:

حلیه‌جان، شیخ علی طوسه، کو‌کنه، شیربیجار، براکور. بیلاقات آن:

مرجان‌آباد نرده، خوش‌آبخوره، چالسراکی، کلوزن. دهات دیگر:

شهران، تونک، شیرکوه، استخرجان، فتکوه، کوشکچان، کلوس فروش، رودخانه، پشت‌هان، کیا‌آباد، نصفی (رودی دارد) فتک، کلورز، کلابر، کلابان، دمایه، کلشتر (نزدیکی آن آب گرم است) خرزویل^{۱۴۵}.

ساکنین رحمت‌آباد:

طایفه حاکم، پیراصلو، دو‌کانلو، ولی‌لو، جمع کانلو، قزح کانلو، ودرین‌دهاشد، کلابه، علی‌آباد، سندس حاکم‌نشین، دبورود، خانه‌های رحمت‌آباد ۵۹۴، بقاع ۱۸، اهالی زارع وراعی و زیتون‌کار، ابریشم

۱۴۵ - خرزویل را هرزویل نیز می‌گویند. ناصر خسرو در سفرنامه خود خرزویل نوشته است. نگاه کنید: سفرنامه ناصر خسرو به اتهام م. غنی‌زاده، چاپ برلن، (۱۳۴۰ هـ. ق) صفحه ۶.

دروازه خرزویل که محل بست مجرمان بوده است

۸۵ من، گوسفند ۲۵۰۰۰، گاو و گاومیش ۱۵۰۰، مالیات ۴۷۵ تومان،
بادهات ۲۰۰۰ تومان، در کوه‌ها پلنگ و ببر و خرس و گرگ [بسیار دارد].
و درخت [های آنجا] زیتون، چنار، آزاد و شمشاد
[است].

منجیل

[منجیل] در جنوبی رحمت آباد است. روغن زیتون گیرند. ولی
کارخانه شایسته ندارند. پلی نه چشمه حاجی ملا رفیع مجتهد رشت
ساخته. دره‌های بزرگ با صفا، با رودخانه دارد. از رشت تا منجیل
۱۸ فرسخ

دهات:

بابا منصور و عمارلو، لوشان، نمه کوران، خوی خواب، کلور دره،
سنگرود (آبگرم است)، سو کوره، پاروبار، اسکوبین، حیرنده، میانه
کوشک، عینی‌ده، بی‌ورزین، یوکنم، ناده، خرپو، وی‌به، لایه، کلشم،
انبوه، از خرگام بر سه تاش^{۱۴۶} پشته کلان، نده، گیلان، کشی، طالا کوه،
لیادل، ماش‌میان، واطل، چمن رکیل، رسی، بن، کردویش، زکابر، کوورط،
کشته‌رود، توتک‌چال، یتیان دشت، کاکوستان، گیرده، پاشام، دینک،
چل‌واشک، تیل، کهالده، نارنده، کوره‌رود، زرده‌کش، دشت‌زر،
ته‌ورث‌آباد، کنگری، کله‌چوب، کهکه‌چین، لسکنین (این دهات
بیلاقی و قیشلاقی [است]).

خانه ۲۱۰۰ گوسفند ۳۱۵۰، گاو و گاومیش ۱۱۲۴۵، مالیات
۳۰۰۰ تومان، حمام معدنی ۲۰ (یکی را خاصیت آن است که هر
حیوان که داخل شود، بمیرد).

شاندرمین

[شاندرمین] در شمالی ماسوله است نزدیک مرداب. طول آن^{۱۴۷}
فرسخی. عرض تا کوه‌ها ۷ فرسخ.

۱۴۶- این چند کلمه ناهفهوم است. ظاهراً می‌تواند اسم سه دهکده نیز باشد.
۱۴۷- متن: او

دهات آن:

دی‌تن، ادمال، الم، چموش توجان، شاهش، ایسازیه. (اهالی
زارع و راعی و عسل و ابریشم گیر. در ایام جنگ ۱۵۰ تفنگچی دهند).

طالش دولاب و گیل دولاب^{۱۴۸}

[طالش دولاب و گیل دولاب] طولاً ۴ فرسخ، عرضاً تا کوه ۷
فرسخ، در کنار مرداب، رودخانه‌هایی که در آنجا به مرداب می‌پیوندند
ملک‌خاله، بیجارخاله، کچلک، صفی‌خاله، اجاره‌شیل‌گرگان ۲۸۰ تومان
چند رود دیگر [نیز] به دریا می‌پیوندند. اجاره همه ۳۰۰ تومان.

دهات طالش دولاب:

پیره‌سر، خالخالیان، که‌ده‌شان، ارده‌جان، چکو، چاردج، مازو پشت،
دره‌وز، ریشان، پونل، ارده و دشت‌دامان، الان، گالش‌محل، بیسه‌سرا،
سیاه‌بیل، اوران‌میان، رودخان، سرک، دشت‌مین، شیربچه، پیرامام‌زاده،
چارواده، واسکا، پارگام، میندرود، سراکیلی، روشن‌ده، ارده‌دشت، برن،
امیرکوه، توله‌کودان، کوله، دشت‌دامان، ارده‌چول، سنده،
ریناج، اسپیت، مردستان، رنگ‌آب، برزه‌کوه، آب‌کنار، سنگ‌سر،
خاشابر.

دهات گیل دولاب:

چابجار، چنگیزان، دلاسر، کیرچالان، سید شرفشاه، شانه‌پادر،
سیاه‌دزدان، کچلک، رودسر، خیمه‌سرا، عاشورکند، شفارود، بک‌زاده
محل، سندیان، شاشکوه، الکا، سیمبر خاله، نوکوزه، دیناچال (که در
سرحد اسالم است).

در طالش دولاب و گیل دولاب خانوار ۱۸۹۴، [جمعیت] ۱۴۷۴۴
نفر، ۴۵ امام‌زاده، ۵ بقاع، ۲۶ آسیا [دارد]. زارعین طالش دولاب
بیشتر سنی و گیل دولاب شیعه [اند]. تفنگچی ایام جنگ ۱۵۰ نفر
۱۲۰۰۰ گوسفند، ۱۰۰ اسب، ۸۵۵۰۰ خر و ار حاصل هر ساله
[آنجا است].

۱۴۸- متن: گل دولاب

دهات آن:

کیکاسر، خالسرا، الالان، نوارود، کسم، لاته، کیاسرا، تاکی، لومبر، اللهده ۷۹۱ خانوار. [جمعیت] ۴۰۲۴. تفنگچی ایشان در ایام جنگ ۵۰ نفر. حاصل ۲۵۰۰۰ خروار. عسل ۷۵۰ من. ابریشم ۱۵۰ من و بدترین ابریشم هاست. اجاره رودها ۲۰۰ تومان.

[گرگان رود]

گرگان رود طولاً هشت فرسخ است.

دهات آن:

ورنه، نمیر، چولا، هویک، برمه سرا، شلوان، خطیب سرا (امامزاده. [ای] دارد میرعظیم نام). لیسار (برجی دارد بلند و استوار، در وسط آن آبی خوب. گویا در آغاز اسلام بنا شده)، هرادشت، ممدوار، قلعه بن، دره کاری، خواجه پشته، بالا پشته، گرداب ارزن، جمیکوه، ناوان، سوره پشت، طول گیلان، شکر دشت ریک، طول رود، چولاندان، کوهه کاری، زنگرش خانه، سیده کی، ناکی، جو کندون، هنده کران، کرد بیجار، گلفرود، حیان، خواجه کاری پائین، طول ج ارادشت، طوره پشت، تعلکی، گالش میشان، نعل بند، کاهرود، خلیف سرا، خویر، گرگان رود.

بیلاقات ۱۴۹

اقایولر متعلقات آن: میانکوه، شلدوش، رزان، مریان، دیزگه، کورمار، اطاق سرا، اران، تیلار، چوران، الاکش، دخلاگونی، ویل، هاوزکوه، گامیش بن، آتش کش، سخت دره، درش باش، لیان کش، اورباجان، تکرری، کنج خانه.

رودخانه های بسیار در کنار رود اسالم تا سرحد آستارا است، همه رودخانه ها ۱۵۰ ۷۲، خانوار ۶۹۹۵، نفوس ۴۱۳۸۰، آستانه ۱۵.

۱۴۹- متن: بیلاق
۱۵۰- متن: خانها

از اردبیل و مغان همیشه به بیلاق گرگان رود پنج هزار نفر آیند. تفنگچی هنگام جنگ ۲۰۰ نفر. اهالی زارع و ابریشم گیر و گله بان. گوسفند ۸۰۰۰۰ گاو ۲۵۰۰، گاو میش ۵۵۰، مقدار محصولات سالیانه:

برنج	۱۹۵۰۰۰	خروار
جو	۱۵۰۰۰	خروار
روغن	۱۵۰	خروار
پنیر	۱۵۰۰	خروار
پشم	۴۲۵	خروار
ابریشم	۷۵	من
موم	۲۵۰	من
عسل	۲۵۰۰	من
پید	۱۵۰۰	من

در گرگان رود بازار نیست به انزلی و آستارا روند. حکومت طالش با گیلان و کوهستانهای آن به بزرگ خود اطاعت نمایند، تفنگچی و سواره در ایام جنگ دهند.

[آستارا]

آستارا که سرحد روس استرو بروی آستارای روس در کنار دریاست. سی انبار نفت دارد. یک دکان و یک حمام، رعایا زارع و کرجی بان، برنج ۷۵۰ خروار، ابریشم ۶۰ من، مالیات ۵۰۰ تومان. کرجی بان، برنج ۷۵۰ خروار، ابریشم ۶۰ من، مالیات ۵۰۰ تومان. اجاره گمرک خانه ۷۵۰ تومان. بندر است. آنچه از حاجی ترخان آید از آنجا به جایهای دیگر رود تا رشت چهار روز راه است.

انزلی

آن ۱۵۲ را شهر نامند، ولی دوده است، یکی در جنوب غربی بغاز و دیگری در طرف چپ. از دریا به مرداب آن درون آیند، از دهنه باریک. در دو طرف بغاز دو برج است به مسافت ۵۰۰ ذرع، از دریا دو مرتبه آجرین در مرتبه بالا دو توپ. گویند چهل اسب هر یک از

۱۵۱- متن: او

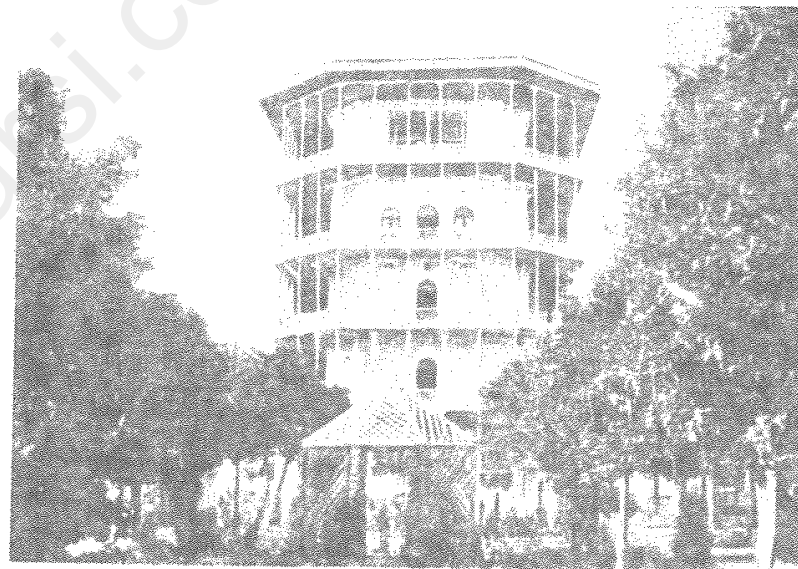
آنها را از رشت می کشید. گمان من آن است که این توپها زینت راست. چه تاکنون خالی نشده و انبار آذوقه سربازان است. گویند صدای آن هودی است، نتوان گشود.

و موجاد آب است. مستحفظ برج ۱۰ نفر سربازی تفتنگ که از رعیت باز شناخته نشوند، مانع کس از دخول نشوند. فرنگیان را نیک پذیرائی کنند. با شمشیر سلام دهند. در طرف اترلی دو برج دیگر است. دز یکی یک توپ در دیگری دو یا سه. در اترلی همگی ۱۶ عراده توپ، ۱۵۵ نفر سرباز ۱۰ نفر قورخانهچی می باشند. انبار قورخانه در پشت برج [است] خانوار ۳۵۰، حمام ۲، مسجد ۳، تکیه ۳. اکثر خانهها ۱۵۲ نی پوش. بهترین خانهها عمارت دولتی و میرزا صالح است. هر خانه را باغی- [ای است] کوچدها و دکاکین کثیف، هوا بسیار بد. مالالتجاره کشتیهای روس که در نزدیکی خانهها لنگر اندازند بیشتر آهن و نفت است. ساحلی ندارد. در غربی اترلی مردابی بزرگ است. اهالی حصیر باف. غالباً مالیات ۳۸۰ تومان. حاکمی علیحده ندارد. در طرف چپ بغاز میان پشته بزرگ و کوچک است. انبار باروت قدیم آنجاست. دوطایفه اند. ۳۵ نفر ارمنی با یک کشتی دارد. بیشتر کرجی بان. زیستگاه و بارگاه آنجا بدترین جای دریای خزر است. در اندک هوای بد، مغشوش، ته آن سنگلاخ کشتی آتشی را دستوری دخول نبود. کرجی بانها بسیار چست و چابک، یدی طولاً دارند. راه کرجی بانان از اترلی به پیره بازار از سمت راست میان پشته است. طول مرداب ۸ فرسخ [و] عرض ۴. کشتی داخل مرداب نتواند شد. چه گودی آن از ۴ تا ۸ قلاج ۱۵۳ بیش نیست. راه در هوای خوش ۲ ساعت و نیم از دهنه پیره بازار به جهت جمع شدن ریگ، کرجی به دشواری حرکت کند، درین رود نیز از بسیاری چوبها حرکت کرجی صعوبت دارد. از دهنه تا پیره بازار نیم فرسخ سنگین است.

دهات طرف غربی سواحل، مرداب یشم، سید روشن، کپورچال.

۱۵۲- متن: خانها

۱۵۳- قلاج: واحد طول معادل درازی هر دو دست...

شمس الماره در اترلی

دهات شرقی سوسر، غازیان^{۱۵۴} (آستانه است حصیر نیکو بافند مالیات ۱۳۰ تومان).

در تمامی گیلان از هر باب ۱۲۵۰ ده است. شماره رعایا و بلوک و مجال گیلان و مالیات آن [از این قرار است]:

بلوک	رعایا	مالیات تومانی
لاهیجان	۶۲۰۰۰	۴۲۷۷۷ تومانی
لشت‌نشاء	۲۰۰۰۰	۶۶۲۹ تومانی
رانکوه	۱۴۰۰۰	۷۹۶۰ تومانی
رشت	۷۵۰۰۰	۴۶۳۷۶ تومانی
تولم	۶۰۰۰	۳۸۰۸ تومانی
گسگر	۱۲۰۰۰	۶۰۲۰ تومانی
فومن	۵۸۰۰۰	۳۲۰۰۰ تومانی
ماسوله	۲۵۰۰	۱۴۳۲ تومانی
شفت	۵۵۰۰	۳۴۴۷ تومانی
دیلمان	۳۰۰۰	۱۸۴۰ تومانی
طالش و گیل‌دولاب	۷۰۰۰	۴۳۰۱ تومانی
شاندرمین	۴۰۰۰	۲۵۳۰ تومانی
اسالم	۲۳۰۰	۱۳۵۵ تومانی
گرگان‌رود	۷۵۰۰	۲۷۲۰ تومانی
انزلی	۸۰۰	۷۵۰ تومانی
مداخل گمرک‌خانه‌رشت و انزلی و منجیل		
ولاهیجان		۳۳۰۰۰ تومانی
شیلات		۶۴۳۷ تومانی
ضراب		۱۰۰۰ تومانی

جمع رعایا ۲۷۹۶۰۰ [نفر] جمع مالیات ۲۰۴۳۸۲ تومان
ایرانیان گویند گیلان شایسته [است] که هر سانه ۳۶۵۰۰۰ تومان

از شیل و ابریشم دهد. در همه دهات پائین گیلان ابریشم به عمل آید. بهترین آن رشتی از ۲۵ تا ۲۷ تومان است. پس از آن از سفیدرود وسط شفتی ۱۵ تومان فومن ۱۴ تومان لنگرود و گسگر و طالش ۱۲ تومان. ابریشم گیلان را به مارسلیا، روسیه و [درخود] ایران برند. و لاس نیز گاهی با تخم ابریشم برند. ولی اکنون تخم ابریشم ممنوع است. چند سال پیش از این اشخاصی که ابریشم بردند با پرده که هر پرده شش من است:

خاندرالی به مارسلیا	۳۲۰۰ پرده
ایضا	۷۰۰ پرده
ایضا	۶۰۰ پرده
به اسلامبول.	۲۵۰۰ پرده
بغداد و یزد و کاشان	۱۸۰۰ پرده
قزوین	۱۰۰۰ پرده

از هر باب ۱۲۶۰۰ پرده باقی ۶۴. ابریشم هر ساله گیلان ۱۵۰۰۰ پرده = ۹۰۰۰۰ من و = ۳۲۰۰۰۰ بود. قیمت وسط آن که از ۱۴ تا ۱۵ باشد یک ملیان و ۳۴۴ تومان.

سواحل ترکمانان

سمت جنوبی بغار قزل سوو بالخان، اول سواحل و بورد گاه اوبماق و ایلات تراکمه است تا سرحد استرآباد. ورود عموداریه حد وسط است. با قرقیز^{۱۵۵} های کوچک که در ۸۰ ورستی مانجان به دریا می پیوندند. گویند در گذرگاه عموداریه معدن خاک طلا بوده و خوانین اوزبکیه از بیم اطلاع روسیان پوشانیدند و همین باعث شد که در ۱۷۱۳ در روزگار پطر کبیر روسیه لشکری بر سر ایشان راند کنیاز بکویچ چرکاسکی مامور شد که در دهنه عموداریه قلعه ساخته خود به نزد خان خیوه رود و درجائی مناسب شهری نیز بنا نماید. یا آن رود را به دریا باز کرده اند که اگر معدن طلا یافت نشود راهی به تجارت

هند گشوده شود که به از معدن است. ولی ناسازگاری بزرگان سپاه و ناهنجاری خوارزمیان نگذاشت و کنیازمرقوم در دست اهل خيوه کشته شد. سر او به بخارا فرستاده شد و سفر بوخ کولتس به خيوه نیز نامساعد افتاد. و روزگار بطر کبير سپری شد و اندیشه‌ها معوق ماند. از زلزله، گذرگاه رود تغییر یافت. مورابوف گوید گذرگاه قدیم آن را دیده و آثار قلعه هنوز باقی است. انحراف بغازقرل سو طولاً ۱۲ ورست عرضاً ۴ ورست است. گیاهها و رستنی‌های آنجا ریزه. زمین شوره‌زار و آب آکند. هوا بد و زیان‌رسان. اگر چه پاره‌جاها گودی آب ۷ ذرع و نیم است ولی بندری نیکو نیست. بالاتر از قزل‌سو به سمت شمال تاقره بغاز چاه آبی پدیدار نیست که آثار زیست بود و همه سواحل ریگزار و کویر است. طرف شمالی بغاز بالخان به‌فاصله ۶۰ ورستی به کوهها پیوسته ابتدای آن کوهها از انحرافگاه بغاز قزل‌سو، و نامیده می‌شود کاپیات.

رشته‌های آن^{۱۵۶}:

کوباداغی - چاقادامی - اجرک.

ابتدای دره مشهور کوباداغی اینجاست. بغاز بالخان بهترین زیستگاه تراکمه است. در دامنه کوه آبهای شیرین و هر گونه جانوران است. در نزدیکی کوه چاقادام نیز آب شیرین است. بهترین چاه‌های آنجا بالکوی که در شمالی بغازقرل سو است، ولی بیش از چهل دلو از آن آب نتوان کشید. گرداگرد آن ده خانوار [است].

در شمالی بالکوی در کوه‌های کوباداغی این چاه‌هاست:

بلوک، کاسین، سولمن، سوجی، (از آنجا راهی است تا خيوه ۱۲ روزه) یورناک (از ۵۰ ورستی عموداریه ابتدای کوه‌های انبال است)، در شمالی کویر ترکمان خيوه است. و در جنوبی رود گرگان ولی ترکمان سرحد خود را از رودخانه باغ می‌دانند. کویر ترکمان از قزل‌سو تا استرآباد بیش از ۳۰۰ ورست نیست. و بیابانی است

۱۵۶- متن: او

هموار و بی‌آب. کناره [ای] در آنجا گاهی آب چندان کم که با کرجی حرکت نتوان. و درین بیابان رستنی نبود. ولی از رودخانه اترک و گرگان تا سرحد استرآباد آثار رستنی پدید می‌شود و زراعتگاه ترکمانان است.

رودخانه اترک از کوه کلایوسف برخاسته در نزدیکی بغاز استرآباد به دریا می‌پیوندد، طول آن ۶۰ فرسخ، عرض کم و تندروان. از طرف راست آن این رودخانه‌ها به آن^{۱۵۷} می‌پیوندد. کرتوت‌چیندر، سومبر - و از چپ سمولفان (دهنه آن کم آب) رودخانه گرگان از کوه‌های البرز از چشمه گرم چشمه ابتدا شده در نزدیکی گومیش تپه به دریا می‌پیوندد. طول ۲۸ فرسخ. ته آن گلزار و علفزار، پایه جای‌ها به پایه گود که اسب نگذرد و این رودها به آن^{۱۵۸} پیوندد: کرزلی کرمود، آبخور، قراول‌چای یا ایشک‌سو، دو کلوم، گنبد قابوس در طرف چپ آن است که در روزگار قابوس که یکی از پادشاهان گرگان است بنا شده موسیو بوده گوید با آنهمه کهنگی چندان ویران نشده. در راست سوی گرگان نخست دیواری قزل‌آلان نام بوده ابتدای آن از کوه پشت کمر، طول آن^{۱۵۹} ۴ فرسخ از آجر این دیوار و دیگر آثارها در زمان اسکندر رومی ساخته شده. و برای دفع تاخت و تاز تراکمه بوده پلها و جوها را نیز پاره‌ای به اسکندر و پاره‌ای به پادشاهان گرگان نسبت دهند.

یوردگاهان تراکمه

یوردقزل‌سو

۸۰ چادر است و چند سری از شتر و اسب و دیگر چهارپایان دارند.

یوردگاه جزیره چارکان:

ترکمانان گویند درین جزیره چون چهار معدن است نفت گل، نفت،

۱۵۷- ظاهراً متن باید به این صورت باشد

۱۵۸- متن: او

۱۵۹- متن: او

نمك، رنگ، از این‌رو چاركان خوانند. تا آشوراده^{۱۶۰} ۳۱۵ ورست است. این جزیره را چارگوشه و برون مشهور است:

۱- برون جنوبی را درویش گویند که بندرگاه بوده و به قراکول دریا مشهور.

۲- برون شمالی را طول ۱۸ ورست و آن را کوفاجی و کرتیکه گفتندی. بندر خوبی است. میانه چاركان وسواحل ترکمان این دو برون است.

۳- ایکیک

۴- شاه درویش

از این جایگاه گذشتن برای کمی آب دشوار. در تمامی این جزیره از هر باب ۱۰۰۰ عدد چاه نفتی است. نفت گل‌سیاه و سفید است و از ریک دردیگ جدا نموده در چاه‌ها انبار نمایند و هر گوند رنگ‌ها دارد. معادن مشهوره نمکی که در اطراف کوه چارک است: پارس، پارسو، مرزی‌بک، زمین اینجا شوره‌زار و بی‌علف، ولی در پائیز مرغوار چیزی روید، آب بسیار کم [دارد. ذر] آنجا ۳۰۰ خانوار است. و تجار...^{۱۶۱} خودند. چهارپا کم، چه، برای چریدن به جزیره آیداغ باید برد. آیداغ در جنوبی چاركان است. طول آن ۴۰ ورست عرض ۳، زمین چون زمین چاركان ولی آب آن بهتر. ۳۰ خانوار چادر نشین خربزه کارند.

بوردچکش لار = ۲۰۰ چادر نشین از همه به آب نیازمندتر. قانع به یک چاه. تا چاركان ۷ روز راه بی‌آبادی است. ذر عرض راه تپه‌ایست که ساری تپه گویند آب جوشان دارد. در جنوبی آن آق‌تپه است. تا کناره دریا ۷ ورس گویند آنجا چند تپه آتش‌فشان بوده، ذر اطراف آن^{۱۶۲} چند حمام معدنی است.

قضاة ترکمن

۱۶۰- در سراسر متن این کلمه به شکل «عاشوراده» آمده است.

۱۶۱- یک کلمه خوانده نشد

۱۶۲- متن: او

بورد حسنقلی:

در دو ورستی اترك است. تا به آق تپه ۲۵ ورست. تا به آشوراده ۴۵ و ۳۰۰ چادر نشین دارد.

بورد اترك:

در شرقی حسنقلی در ۲۰ ورستی دریا [است]. ۱۰۰۰ چادر نشین دارد. اهالی آنجا را قراقچی نامند. کار آنها دزدی و دغلی و تاخت و تاز است. بیشتر تراکمه را جایگاه در تابستان اترك است. اسرای ایرانی و روس آنجا است.

بورد گومیش تپه:

در دو ورستی کناره دریا و آنجا دیواری است به طول ۲۵۰ ذرع [و] به ارتفاع ۵ ذرع از ریگ پوشیده و استخوان آدمی در آن نمایان. همانا در قدیم جایگاه استوار قلعه قزل آلان بوده. آثار برجها و خانه های مدور و آبگین های ریزه بسیار است. ۵۰۰ چادر نشین [دارد]، هوای آنجا در تابستان بسیار بد [است]. از گرگان تا استرآباد يك روز راه است.

بورد حاجی نفس:

در يك ورستی دریا است. قلیلی چادر نشین [دارد].

بورد قراسنگر:

۳۰۰ چادر نشین دارد و بیشتر تجاراند. تراکمه سواحل شرقی دریای خزر سه قبیله بزرگند: الف، یموت ب، کوکلان ج، تکه.

و هر يك از این به این سلسله ها منقسم:

۱- که به یموت های جعفرآباد متعلقند، یارعلی و نورعلی است.

طایفه اول یارعلی و آن چند طایفه است چادر نشین:

۱- ائلق توماج	۲۵۰ چادر نشین
۲- ایری توماج	۱۴۰
۳- چوکان	۸۵

۴- پرخاص	۱۱۰
۵- آرق	۴۵
۶- کل	۴۵
۷- کوسه لی	۴۵
۸- قزل	۹۵
۹- سقالی	۹۰
- بیشتر از یارعلی در قراسنگر و گومیش تپه ساکنند.

۲- طایفه نورعلی و اقسام آنها این است:

۱- کم	۲۲۰
۲- کر	۶۰
۳- کرد	۶۰
۴- کرچیک یا کرجه	۲۰۰
۵- پاتق	۱۵۰
۶- یکدر	۲۵۰
۷- کلند	۲۷۰

بیشتر اینان در یوردهای حاجی نفس و گومیش تپه و حسنقلیند.

۳- یموت های آقورجدلی و دوطایفه اند، اق و آتابای

متعلقات آق:

۱- اوزین آق	۳۲۰
۲- فسقه آق	۲۸۰

متعلقات آتابای:

۱- سحنه	۲۰۰
۲- سقی	۷۵
۳- یان بی	۴۵
۴- محمدانلق	۱۷۰
۵- ساریجهدلی	۴۰
۶- کسه	۴۵

- [یموت‌های] کوچک [که] دو طایفه‌اند:

- ۱۹۰ ۱- استاد جق
- ۱۸۵ ۲- خورطه
- ۲۰۵ سلاخ
- ۲۵۰ قرویه که در کنار رود اترک‌اند
- ۲۶۰ پهلکه که در [کنار رود] اترک‌اند
- ۴۵۹ قچق تاتار نزدیک بی‌بی‌شیروانند
- ۹۰ آتا
- ۱۲۰ مخدوم

ب- کوکلان که به دو طایفه منقسم است: ۱- دودرقه ۲- حلقه‌داغلی.
دودرقه:

- ۱۰۰ ۱- کنگلیک
- ۱۰۰ ۲- صوفیان
- ۱۰۰ ۳- کوججه
- ۱۰۰ ۴- دهنه
- ۷۶ ۵- چکه

این طوایف در غربی گرگان در مشک‌عنبرند

بایان‌دیر^{۱۶۳} نیز این دو طایفه است

- ۱۲۳ ۱- اق قلیج‌خانی
 - ۱۰۷ ۲- نفس‌خانی
- و اینان در چمن‌گرگان‌اند:

نیقاق نیز دو طایفه‌اند

- ۱۱۶ ۱- کوتی‌مجن
 - ۱۰۰ ۲- اوچ‌قونلی
- اینان در غربی گنبد قابوس‌اند.
- کرکر که در کنار گرگانند

۱۶۳- ظن: بایندر

- ۱۵۰ ۷- کسه حلقه
 - ۸۰ ۸- دوکونجی
 - ۲۰۰ ۹- طغیه
 - ۸۰ ۱۰- قان‌قرمه
 - ۲۰ ۱۱- قوللر
 - ۲۰ ۱۲- قراداشلو
- بزرگ آتابائیان را چونی گویند.

۴- یموت‌های طایفه یلّقی

- ۶۵ ۱- سقار
- ۱۹۵ ۲- وکیلی
- ۴۰ ۳- قیر
- ۶۵ ۴- میرزا علی
- ۲۵ ۵- اراضی
- ۱۴۰ ۶- انلق

۵- یموت‌های دوجی

- ۱۴۰ ۱- اودک
- ۷۰ ۲- ساریجه میوت
- ۱۰۵ ۳- خیوه
- ۱۰۰ ۴- کره
- ۱۲۰ ۵- ابدل‌وایجک
- ۲۰ ۶- باقه
- ۵۵۰ ۷- قراجه‌داغی

۶- یموت‌واز

- ۶۵۰ اق مسجدیان
- ۳۰۰ بدراق
- ۲۰۰ فانیقمز که در بی‌بی‌شیروانند
- ۳۷۵ ایمرور که در بلوک فندرکند

۴۰	۸- پاریز
۵۰۰	۹- الله ویردی
۵۰	۱۰- خرمن
۱۵۰	۱۱- نور قلعه
۲۰۰	۱۲- هری قلعه
۱۰۰	۱۳- کله جا
۱۰۰	۱۴- یوز مهین
۱۰۰	۱۵- ناوه
۴۰۰	۱۶- مهین
۶۰	۱۷- مورجیلی
۸۰	۱۸- کلاته ایشا باشی
۶۰	۲۰- کلاته
۲۵۰	۲۱- نیکی قلعه
۵۰۰	۲۲- آخال
۴۰۰	۲۳- آق تپه
۴۰۰	۲۴- کوك تپه
۳۵۰	۲۵- یاراجی
۲۵۰	۲۶- قاراقان
۳۵۰	۲۷- درون
۲۰۰	۲۸- پرزنو
۸۰	۲۹- مونجه
۸۰	۳۰- سونجه
۳۰۰	۳۱- نخور
۴۰۰	۳۲- ارچمان
۳۵۰	۳۳- بام
۳۵۰	۳۴- یورمه
۶۰۰	۳۵- قزلرباط

	[۱] - سنگریك دو طایفه اند.
۱۳۹	۱- قوشجی و قراسومر
۱۵۶	۲- خردشور
	۲- آنانی که متعلق به حلقه داغیانند
	۱- جاقربیکدلی که در کنار گران و
۳۵۰	اطراف حیدرآباد
۶۶	۲- عرب
	۳- ایدرویش که در گران و قرایشخاند
	۴- قرابالخان و دو طایفداند
۱۵۰	۱- یخاری بویلی
۱۶۵	۲- اشاقی بویلی
۱۱۲	۵- ارککلی
	۶- قای و چهار طایفه اند
۵۶	۱- نمک
۵۶	۲- داری
۴۷	۳- قرتاس
۴۰	۴- بوقچه
	ج- تکه اند و دورتر از سواحل دریا در سواحل استرآبادند در
	اطراف آخال قزلرباط و آخال و عشقآبادند.
	تکیه آخال نشین آتمیش و تغتمیش متعلقند
۸۰۰	۱- عشق آباد
۴۰۰	۲- گوش
۵۰۰	۳- گوکجه
۳۰۰	۴- قبیچاق
۷۰	۵- باقر
۴۰۰	۶- بابا عرب
۵۰	۷- کاریز

۱۲۵۰	جميع طایفه قوم نشین
۲۵۵۰	کو کلان
۱۱۹۶۰	تکه [و] غیره
۱۲۷۵	سواره کو کلان
۵۳۲۵	سواره یموت
۲۷۳۳۰	

[این] طوایف ترکمانان نامیده می‌شوند، بجموری وچرداری، چموری، مقیمان اینها زارعان و بازرگانند. و در اطراف استرآباد و کناره رود گرگان در بهترین جایگاهند. ایرانیان بی‌جهت و سببی و بی‌اقتداری آنها [را] رعایا و تابعین خود دانند. مالیات آنها نه در واقع مالیات است بلکه تاوان صحرای مرعی و مزرع آنهاست. با اقورج‌هلی و نورعلی و با دیگر طوایف نیز همین رفتار نمایند. ولی بی‌آنکه شورش برانگیخته شود نتوانند مالیات از آنها گرفتن.

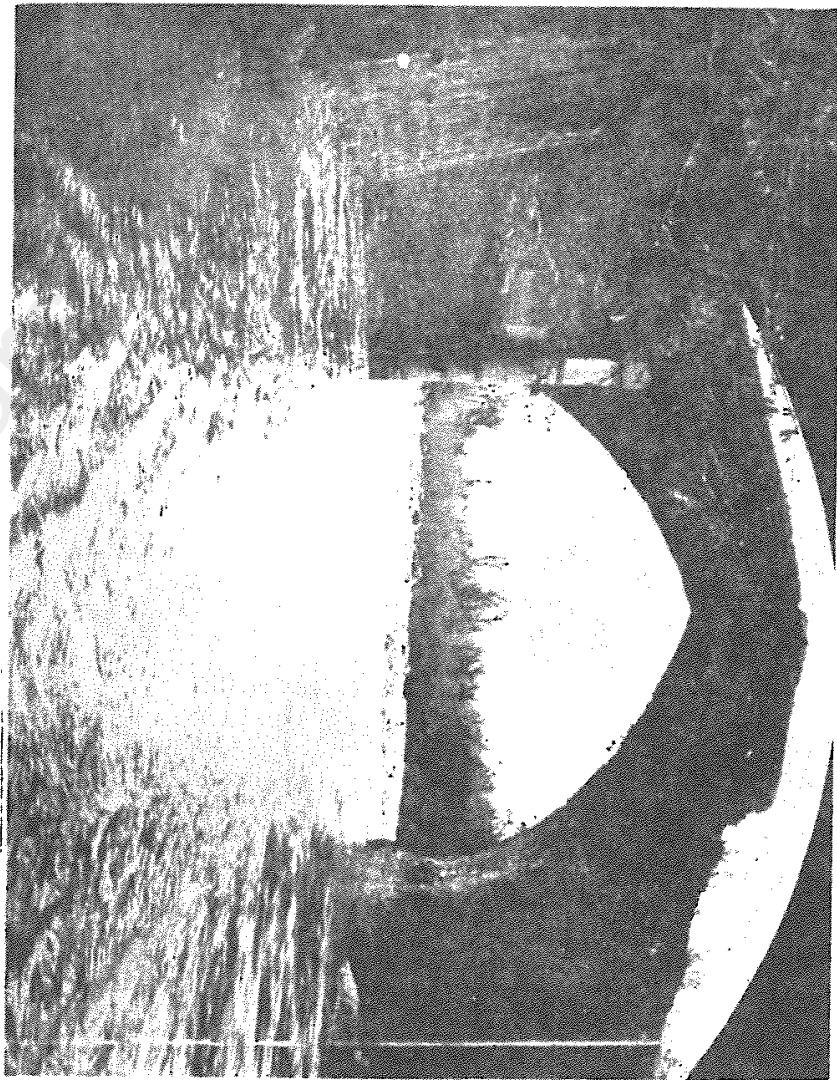
حاکم استرآباد چون رویرو جنگی نمی‌تواند کرد، شبانگاه شیخون بر سر آنها آرد. اگر فیروز شد، مطیعند، والا مطاع. و بر فرض دادن مالیات، باز گله‌مند نیستند. چه در وقت کوچ آنچه توانند از اسرا و گوسفند و دیگر چیزها برند.

چارواری‌ها دورتر از دریا زیست می‌نمایند. و اطاعت کس نکنند. کار ایشان تاخت و تاز و دزدی است. چارواری‌هائی که مطیعند گله‌بان و شتربان و صاحب ایلخی‌اند. در بهار به بالخان کوچند و تا پائیز بمانند. ولی در هنگام تنگدستی چموری گردند. چموریان ۶۵۴۵ خانوار، چرواریان ۳۲۷۵. همه طوایف تراکه را با یکدیگر دشمنی است. اطاعت کس نکنند مطیع ریش‌سفیدان بیکی خودند اگر چه جای آن داشت که مطیع قاضیان و ملایان خود باشند. ولی از بس قاضیان خام‌طمع و جاه‌طلب و بیجا طلبند، اطاعت آنان ننمایند.

جزیره آشوراده

جایگاه سپاهی روسیه در ۱۵ و ۲۰ میلی سواحل ترکمان و ۱۲ میلی گز است. در غربی آشورا. [ده] انحرافی است باریک که آن را روس یا میان قلعه گویند. و در شرقی آن جزیره آشوراده کوچک است که در وقت ضرورت چون سدی است. من خود تحقیق این نام نموده دانستم که این نام را بلفظ عربی ایرانیان برای اشتباه امر وضع نموده‌اند که منسوب بخود دارند. چندی بود که در نقشه‌های روسی نام آشوراده نایاب بود و با رست مشهور، نخستین راهبر ما به اینجا انگلیسان بودند. و خود آنجا را یک ورست طول و نیم ورست عرض، مسطح از دریا تا چهار فوت مرتفع است. بهترین بغازهای دریای خزر بغاز استرآباد است. در آشوراده بجهت ریگزاری درخت‌نروید، جز به دشواری. نخست جایگاه نظامی دریائی در لنگرکشان ساری بوده. همانا حاجی میرزا آغاسی^{۱۶۴} از کراف مدم خواهش کرد که رفع شر تراکه را تغییر جایگاه داده به آنجا آمدند، اولاً با دو کشتی و اولین دریاییکی آنها دو کامل بود - کله‌س انگلیس حالت اولی این جزیره را دیده گوید با رئیس گز، بدیدن دریاییکی رفتیم. شب‌رادر کشتی که چاپاری نامیدندی کامانام کاپیتان مرا پذیرفت. اسلحه کشتی آن ۱۶ توپ وسط بود، که برای جستن زغال سنگی آمده بود. در شاه کوه بسیار یافت و به کاری نیامد. روز دیگر دریا بیگی مرابکشتی ارز که

۱۴ توپ داشت، طلبید، بسیار امران منظم و مرتب دیدم. از هر باب کشتی‌های روسیه ۷ فروند. و بزرگترین آنها صد قوه برای حمل و نقل آذوقه است. پس به آشوراده رفته. هوای آنجا بسیار ناسازگار. تب لرزش در چند ساعتی مهلك. اهالی آنجا پاره‌ای ناخوش و پاره‌ای نقیه و پاره‌ای در حالت احتضار. و چند نفر مرده بودند. و از ترکمانان با این حال بسیار بیمناک توپ‌هایی که در آنجاست از ۶ تا ۹ پوندی است. سه سال بود که ایرانیان بسیار از دست ترکمان به ستوه بودند و کرجی یا کشتی که تعاقب آنان نمایند نداشتند. یاری روسیه هم نمی‌نمودند. بلکه حالت همیشگی آنها این‌گونه بوده، ولی از آنوقتی که روسیه بدانجا آمده‌اند، خطر کمتر گردیده. کشتی تراکمه را کاوش کنند و اسلحه آن را گرفته تذکره دهند، روانه سازند. در بازگشت نیز پژوهش کنند اگر اسیری یابند رهایی دهند. با آنکه ایرانیان سودآمدن روسیه را به چشم خویش می‌بینند و می‌دانند تا بچه پایه از پیشتر آسوده‌ترند، باز بخالتی و عداوتی غریب دارند. دریاییگی خواست بندری کوچک برای حمل و نقل بار بسازد. ایرانیان قلعه پنداشتند و نگذاشتند. سیاح مزبور گوید حیرت‌دارم از روسیه که در چنین جای نامهربان خرج‌های بیهوده می‌نمایند. اگر برای تجار است، آنان، را چندان اعتنائی نیست. زندگانی صاحبمنصبان آنها در اینجا بدترین زندگانی است که تصور توان کرد. گوید چون خواستیم با کشتی آتشی اطراف آشوراده را تماشا کنیم، ایرانیان همه لاجول کنان در تعجب بودند. من گویم ۲۰ سال پیش ازین حالت این جایگاه همین بود. ولی اکنون تغییر کلی پذیرفته و بجز کشتی‌های آنجا دیگر کشتی‌ها نیز از حاجی ترخان آذوقه و دیگر چیزها آرند. هوای بد آنجا اکنون که سکنه زیاد شده، نیکو شده. برای پاره امراض سودمند است. در تابستان هوا به پایهای گرم است که در روی ریگها حرکت نتوان. ولی در وقت عصر بادی خنک از کوه‌های البرز می‌وزد و زمستان آنجا نبود. از ده سال تاکنون صاحبمنصبانی که خواسته‌اند

نمای جنوبی پل قدیمی شکارود در یوزن تالش در ولایت

۱۵۰۰ پود	سید محمد از ندیم
۳۰۰۰ پود	ملا مراد
۳۰۰۰ پود	اراض محمد
۷۰۰۰ پود	خدر محمد از ندیم
۸۰۰ پود	خاك نظر خيوه جی
۳۰۰ پود	کیاس ولد او کوزبک
۲۰۰ پود	ملاویردی کوموش تپه
۲۰۰ پود	آقا جان
۷۰۰ پود	الیاس قلی
۱۰۰۰ پود	حاجی احمد
۱۰۰۰ پود	آنانظر
۳۰۰ پود	ابا ملا اقورجهدلی
۲۰۰ پود	سو یون اقورجهدلی
۱۰۰ پود	محمد ویردی
۳۰۰ پود	نوری بک
۱۲۰۰ پود	آباقا
۱۵۰ پود	یعقوب
۵۰ پود	نیاز علی
۳۰۰۰ پود	قرش حاجی نفسی
۴۰۰ پود	قربان قلیچ حسینقلی
۲۴ پود	خان جان
۱۵۰۰ پود	آبا
۴۰۰۰ پود	کیدیر خان کوموش تپه
۱۵۰۰ پود	انسان خان
۱۰۰۰ پود	صالح خان
۳۵۰ پود	اسیم خویش کدیر خان
۲۰۰ پود	نور علی خان

با عیال خود در آنجا باشند خانه‌ها ساختند. پاره‌ای از نی و پاره‌ای گچ اندود. اکنون حمامی و کاروانسرای و کلیسائی و مریضخانه و سه دکان ایرانیان و چند خانه دیگر دارد. ایرانیان بیشتر در طهران به اضطراب و واهمه بودند که مبادا روسیه آنجا قلعه و حصار بسازند. ولی چون خانه‌های آنان را دیدند، آسوده شدند. جعفر قلی خان حاکم وقتی آمد آنجا را بازدید نمود، ولی از ترس بدنامی حقیقت امر را نتوانست نوشت. ایرانیان چون آسوده شدند آغاز شیطنت و فساد کردند که ما به روسیه نیازمند نیستیم ترکمانان را از گرفتن و تذکره ممانعت کردند که تذکره با حاکم استرآباد است. ترکمانان نیز بازار را آشفته دیده تذکره ایرانی می‌گرفتند در جنگلها و نیزارها که روسیه با اسلحه نمی‌توانستند رفتن پنهان گردیده، در وقت اسیر گرفته می‌بردند. ترکمانان در دریا چابک و چیره دست با کرجی‌های شکسته در هر هوا سیر دریا نمایند بی‌اندیشه. ۳۰۰ فروند طراده دارند. چهل فروند بدان پایه بزرگ که ۱۰۰۰ تا ۱۵۰۰ پود بار برند.

با این قلیل اوضاع که اکنون روسیه در آشوراده دارند بالمره مانع شارت ترکمانان نتوانند شد. مثلا اگر حادثه [ای] از دور روی دهد تا اسباب پراکنده [گشتن] کشتی بخاری را فراهم آرند، کار از موضع گذرد. اگر در همان حال بادی برخیزد کشتی بخاری نیز حرکت نکند. پس باید اهتمامی تمام به سروسامان آن جایگاه دهند. و اوضاع خود را درست فراهم آورند. ترکمانانی که آرامند در آشوراده روابط تجارت دارند. و به باد کوبه برای شمع بروند. در عرض شش سال ۶۰۰۰۰ پود نفت گل به آشوراده آوردند. و ۱۰۰۰ پود به باد کوبه بردند. اکنون اسماع تراکمه که با روسیه روابط تجارت دارند و در بغاز استرآباد مشغول صید هستند، با وزن نفت گلی که به روسیه فروخته‌اند، گفته آید تا استطاعت هر یک داشته گردد:

۲۰۰۰ پود	اوز کوزبک از سه دین و اهل حسنقلی است
۱۰۰۰ پود	تقی بک از حسنقلی

کسانی که بجهت تجارت ماهی آیند، ارامنه بادکوبه‌اند ولی از بیکشتی چندان اعتبار ندارند. و تجارتنی چنانچه شاید نمی‌کنند هر ساله بیش از چهار و پنج کشتی ماهی حمل نمی‌شود. قرارنامه [ای] که با ترکمان می‌بندند گاهی بی‌انصافی کرده به نقض آن کوشند. تراکمه نیز دریافته معامله با آنها به سلف‌کنند. چه هر ساله وجه سال آینده را پیش ستانند و هیچ وقت در رد عوض تخلف ننمایند. بسا باشد که راه تجارت بسته شود و این دروقتی است که یکی از روسیه را با سیری برند. چه تا استرداد ننمایند، اهالی تراکمه، آشوراده را اذن تجارت ندهند. بلکه همه بعوض گرفته شده‌اند.

با اسرای روسیه بهتر از ایرانیان رفتار نمایند. نوعی که گاهی مراسلات آنها را بدست خود رسانند گویند زنان آنان را بخصوص در هنگام چپاول و الامان شوهران، با روسیه بسیار مهربانی است. بالجمله اکنون استعداد سپاهی دریائی در آشوراده بسیار پریشان است. بقسمی که خود بی‌اسلحه نتوانند حرکت کرد کشتی‌های کوچک و کهنه و از یکدیگر پاشیده، هر وقت حرکت خواهند ۷ یا ۸ ساعت طول کشد. لازم است که روسیه چند فروند کشتی کوچک در آنجا داشته باشند تا هنگام ضرورت معطل نمانند.

فهرست راهنما

آشوراده ۸۳ ، ۹۵ ، ۱۲۳ ، ۱۳۴ ،
 ۱۵۳ ، ۱۶۸ ، ۲۰۳ ، ۲۰۴ ، ۲۱۱ ،
 ۲۱۳ ، ۲۱۴ ، ۲۱۶ ،
 آشه ۱۸۵
 آغوز بند ۱۵۸
 آفریدون بن پادوسپند ثانی ۱۰۷
 آقا بابا ۲۶ ، ۲۷ ، ۷۵
 آق (طایفه) ۲۰۵
 آقا بادی الله ۱۸۳
 آقاجان ۲۱۵
 آقا حاجی باقر ۱۷۶
 آقا سید حسین (بقعه) ۱۷۷
 آقا سید کلان ۱۸۳
 آقا علی اکبر ۳۵
 آقا کوچه پیر ۱۸۵
 آقا محمد حسین مجتهد ۱۵۲
 آقا ملک ۱۶۲
 آقا میر (بقعه) ۱۷۶
 آقایی بولر ۱۹۴
 آق تپه ۲۰۳ ، ۲۰۴ ، ۲۰۹
 آق خن ۱۵۲
 آق رود ۱۵۲ ، ۱۵۷
 آق قلعه ۱۲۷
 آقورجلی ۲۰۵
 آق قلیچ خانی ۲۰۷
 آق مسجدیان ۲۰۶
 آکادمیه ایمریطوریه ۸۵ ، ۸۶
 آکتیج کلا ۱۶۲
 آلوکناره ۱۵۲
 آلاله گوراب ۱۸۸
 آل پادوسپان بن گاو باره ۱۰۵

آبا ۲۱۵
 آب انبار مجله ۱۶۵
 آباقا ۲۱۵
 آبدنک سر ۱۵۴
 آبسکون ۱۱۱
 آب کنار ۱۹۳
 آب گرم ۱۶۸
 آبودون سر ۱۶۱
 آتابان ۵۷
 آتابای (طایفه) ۲۰۵
 آتش کش ۱۹۶
 آتشگاه ۱۸۹
 آج رود ۱۶۷
 آخل ۲۰۹
 آخوند (گرمابه) ۱۴۶
 آخوند مجله ۱۶۸
 آذربایجان ۹۸
 آذربند ۱۵۸
 آرقی ۲۰۵
 آزادگان ۱۶۰
 آزادکلا ۱۵۲
 آزاد مجله ۱۳۰
 آزدن ۱۵۴
 آستارا ۹۷ ، ۱۷۱ ، ۱۷۴ ، ۱۸۲ ، ۱۹۴ ،
 ۱۹۵
 آستانه جلال اشرف ۱۷۶
 آستانه هصلی ۱۷۶
 آسلان ده ۱۷۶
 آسیادور ۱۶۸
 آسیاب سر (مجله) ۱۶۵
 آشاقی باش ۱۲۸

آل باوند ۱۰۴، ۱۰۵
 آل قارن بن سوخرا ۱۰۵
 آلشرد (پرنس) ۶۰
 آلهمان ۴۱، ۶۵، ۱۸۵
 آلهمانی (زبان) ۶۳
 آلوستان ۱۳۱
 آلوکلا ۱۲۹
 آمل ۸۳، ۸۴، ۹۶، ۱۰۳، ۱۱۰، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۵۲، ۱۶۲، ۱۶۴، ۱۶۶
 آمل (بلوک) ۱۴۳
 آمل (بلوک شمالی) ۱۶۶
 آمل (دروازه) ۱۶۵
 آمل (کوه) ۱۶۵
 آمل (محللات) ۱۶۴
 آمل (ولایت) ۱۴۳
 آمله ۱۶۴
 آمیرده ۱۶۵
 آنانظر ۲۱۵
 آهنگر کلا ۱۵۴، ۱۵۷، ۱۶۵
 آهنگر کلالیدر ۱۶۰
 آهنگر محله ۱۲۹، ۱۳۱
 آیداغ (جزیره) ۲۰۳

۱
 ابا هلا قورجهلی ۲۱۵
 ابدل و ایچک ۲۰۶
 ابا هلا قورجهلی ۲۱۵
 ابراهیم ابوجواب ابن امام موسی ۱۵۸
 ابراهیم بیگ مترجم ۶۹
 ابراهیم سرا ۱۸۵
 ابرود ۱۸۸
 ابن اثیر ۸۶
 ابن نوا ۱۶۱
 ابوالحسن احمد ۱۱۱
 ابوالحسن کلا ۱۶۰
 ابوالخصیب ۱۱۰، ۱۱۴
 ابوالضغام احمد بن قاسم ۱۱۱
 ابوالکرم ۱۱۹
 ابوالعباس ۱۱۲
 ابوجعفر ۱۱۱

ابوذر ۱۸۴
 ابوزرد بلخی ۸۶
 ابوطالب (حمام) ۱۸۳
 ابو علی محمد ۱۱۱
 ابو محله ۱۵۷
 اقرب ۱۴۹
 اترك ۱۶۱، ۲۰۷
 اترك (رودخانه) ۲۰۱، ۱۳۵
 اترك (یورد) ۲۰۴
 انکریم کریم آباد ۱۳۰
 اتکه پشت ۱۶۱
 اتی کلا ۱۴۹
 اجرک ۲۰۰
 اجاقینه ۱۵۷
 احسن التماسیم فی معرفت الاقالیم ۸۶
 احمد آباد ۱۶۲
 احمد خان ۱۲۰
 احمد کلا ۱۵۹
 احمد گوراب ۱۸۶
 اخان ۲۰۸
 ادهال ۱۵۲، ۱۹۳
 ادمنه ۱۸۹
 ادونک سر ۱۶۵
 اراض محمد ۲۱۵
 اراضی ۲۰۶
 ارامکان ۱۸۹
 اران ۱۹۴
 ارامنه ۱۸۲، ۲۱۶
 ارباب (تکیه) ۱۵۷
 اریستان ۱۷۶
 ارجهان ۲۶۱
 ارجی ۱۶۱
 ارجهان ۲۰۹
 ارداسان ۱۷۶
 اردبیل ۱۷۱، ۱۹۵
 اردشیر بابکان ۱۰۴
 اردشیر میرزا ۱۸۴
 اردکلا ۱۶۱
 اردهه ابر (کوه) ۱۴۰
 ارده ۱۶۱، ۱۹۳
 اردهجان ۱۹۳

ارده چول ۱۹۳
 ارزاهجمله ۱۶۲
 ارزرود ۱۶۶
 ارسنجان ۱۵۴
 ارکاکلی ۲۰۸
 ارهائیل ۹۱
 ارمنی ها ۳۶
 اره میتاژ = هر میتاژ ۵۴، ۵۵، ۵۷، ۶۱
 اره بیجی کلا ۱۵۹
 اروسف ۴۷
 اره دشت ۱۹۳
 ازارک ۱۵۴
 ازار بند ۱۵۷
 ازگم ۱۸۸
 اسالم ۱۷۴، ۱۹۳، ۱۹۴، ۱۹۸
 اسب تکه ۱۵۷
 اسب چین ۱۶۸
 اسب چشمه ۱۶۱
 اسب خور (کوه) ۱۳۹
 اسب داش ۱۵۲
 اسبرود ۱۶۸
 اسب درد ۱۶۱
 اسب شورپی ۱۶۱
 اسب کلا ۱۶۱
 اسب کلای ۱۶۲
 اسب نیز (کوه) ۱۳۹
 اسپوخیل ۱۳۰
 اسپورد ۱۵۴
 اسپهان کلا ۱۲۹
 اسپهان محله ۱۵۱
 اسپیت ۱۹۳
 اسپینه ۱۸۷
 استادحق ۲۰۷
 استاد سرا (محله) ۱۸۳
 استخرجان ۱۹۰
 استرآباد ۸۵، ۸۹، ۹۱، ۹۷، ۹۸، ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۱۵، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۰، ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۳۲، ۱۳۴، ۱۳۶، ۱۳۸، ۱۴۳، ۱۴۷، ۱۵۱، ۱۹۹، ۲۰۸، ۲۰۱
 استرآباد (بلوکات) ۱۲۲

استرآباد (خلیج) ۸۳، ۹۰، ۱۲۰
 ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۳۵
 استرآباد (محللات) ۱۲۷
 استرآباد رستاق (بلوک) ۱۲۲، ۱۲۹
 استرابون ۱۴۹
 استون آباد ۱۳۰
 اسحق میرزا ۲۶
 اسدالله ۸۳
 اسدالدوله قبادین شاه غازی ۱۰۸
 اسقندیارهرز ۱۹۰
 اسقندین ۱۵۲، ۱۵۴
 اسک ۹۳، ۹۴، ۱۶۵
 اسکاریاتین ۴۴
 اسکده ۱۸۹
 اسکاناکو ۱۶۸
 اسکندر (دلک) ۱۱۸
 اسکندر (نژاد) ۱۰۸
 اسکندربن کیوهرت ۱۰۸
 اسکندر روهی ۹۶، ۱۰۳، ۱۴۹، ۲۰۱
 اسکندر کلا ۱۶۱
 اسکولک ۱۹۰
 اسکونین ۱۹۲
 اسلام ۱۱۴
 اسلام (دورخین) ۹۲
 اسلامبول ۱۹۹
 اسمعیل ۱۵۱
 اسمعیل بیگ ۱۷۹، ۱۸۱، ۱۸۲
 اسمعیل خان (گرهابه) ۱۴۶
 اسمعیل صفوی ۱۱۲
 اسندج ۱۵۷
 اسپری کلا ۱۵۸
 اسپیم خویش کدیرخان ۲۱۵
 اشاقی بویلی ۲۰۸
 اشتاد رستاق ۱۶۳
 اشترن، کروزن ۸۳، ۸۶
 اشرف ۸۳، ۸۹، ۹۰، ۱۲۰، ۱۲۱
 ۱۴۴، ۱۴۷، ۱۴۹، ۱۵۲، ۱۷۵
 اشرف (عمارت) ۱۴۳، ۱۴۵
 اشرف (محله) ۱۴۶
 اشکال البلاد ۸۶

اوه آق بانو (كوه) ۱۴۰
 اهر دشت ۱۵۲
 اهلم ۱۶۶
 اهلم رستاق ۱۴۳
 اهلم رود ۱۶۳ ، ۱۶۶
 اهلم رود (بلوك) ۱۶۵
 ايتاليا ۵۳ ، ۸۶
 ايدرودش ۲۰۸
 ايران ۳۶ ، ۴۷ ، ۵۰ ، ۶۵ ، ۸۱ ، ۸۳ ، ۸۵ ، ۹۲ ، ۱۰۱ ، ۱۰۳ ، ۱۲۰ ، ۱۳۲ ، ۱۵۶ ، ۱۶۲
 ايرانيان ۸۵ ، ۸۹ ، ۹۱ ، ۱۰۴ ، ۱۳۳ ، ۱۳۴ ، ۱۵۳ ، ۱۸۱ ، ۱۸۲ ، ۱۸۴ ، ۲۱۰ ، ۲۱۱
 ايرج ۱۴۹ ، ۱۵۰
 ايرج بن فریدون ۱۶۴
 ايرى توهاج ۲۰۴
 ايزده ۱۶۶
 ايسازيه ۱۹۳
 ايشل ۳۸
 ايلن آباد ۱۹۰
 ايليك ۲۰۳
 ايهرور ۲۰۶
 ايوك ۱۵۴
 ب
 بابا عرب ۲۰۸
 باباه منصور ۱۹۲
 بابر، ميرزا ۱۱۹
 بابر، ميرزا ابوالقاسم ۱۱۸
 باب نظر ۱۵۷
 بابر و توس ۵۳
 بابل ۱۱۲
 بابل (رود) ۱۰۳ ، ۱۵۴ ، ۱۵۸
 بابل (فرى كنار) ۱۴۲
 بابل پشت ۱۵۹
 بابل كنار (بلوك) ۱۴۲ ، ۱۶۰
 بابلكانيان ۱۶۳
 بابيان ۱۵۵
 بابيكانى، سيد شمس الدين ۱۵۸
 باد ۵۳
 انا ۱۰۷
 انبارلو ۱۷۵
 انبال ۲۰۰
 انجيله ۱۱۲
 انچراب ۱۳۰
 اندرود (بلوك) ۱۴۲
 انزان (بلوك) ۱۲۴ ، ۱۲۳ ، ۱۳۰
 انزك چال ۱۲۹
 انزلى ۳۰ ، ۶۶ ، ۶۹ ، ۷۲ ، ۸۳ ، ۹۰ ، ۹۸ ، ۱۷۱ ، ۱۷۹ ، ۱۸۱ ، ۱۹۵ ، ۱۹۷ ، ۱۹۸
 انزلى (بندر) ۱۰۰
 انزلى (قلعه) ۸۴
 انزلى (هرداب) ۱۸۱
 انزلى محله ۱۷۷
 انسان خان ۲۱۵
 انلق ۲۰۶
 انلق توهاج ۲۰۴
 انكاز ۱۶۶
 انكروود ۱۶۶
 انگلستان = انگليسى = انگليس ۵۴ ، ۹۰ ، ۱۰۱ ، ۱۳۴
 انگليسى (زبان) ۶۳
 انوشيروان ۱۰۴
 انوشيروان بن هنجهر باكلنجار ۱۱۱
 اوچ آباد ۱۶۵
 اوچابن كلا ۱۳۰
 اوچ قونلى ۲۰۷
 اوخالكاى (رودخانه) ۱۸۹
 اودشت محله ۱۶۵
 ادوك ۲۰۶
 اوران هيان ۱۹۳
 اورباجان ۱۹۶
 اوركوزيك ۲۱۴
 اوزين آق ۲۰۵
 اوزينه ۱۲۹
 اوسى كلا ۱۶۵
 اولسكى ۹۵
 اويجان ۱۵۰
 اويس ۱۰۸
 اويهاتى ۱۹۹

الموت ۲۷ ، ۱۶۹
 الندائى بن قارن ۱۰۹
 الننگ چهارده ۱۳۰
 الوار ۱۳۰
 الوفه ۱۳۰
 اليارى ۹۶
 الياس قلى ۲۱۵
 الياس ميرزا ۱۲۰
 اليزه ۱۹۰
 اليوى فرانسوى ۹۳
 اماجلى ۱۶۲
 امام حسن (ع) ۱۱۳ ، ۱۶۲
 امام حسن (مسجد) ۱۶۴
 امام ابوالقاسم ۱۶۴
 امام على (ع) ۱۱۰ ، ۱۱۳
 امام كاظم (ع) ۱۲۵
 امام موسى (ع) ۱۲۵ ، ۱۵۸
 امام رود ۱۶۷
 امامزاده اسحق ۱۲۸
 امامزاده حسن ۱۶۱
 امامزاده دوبرادران ۱۷۸
 امامزاده سفيد ۱۶۱
 امامزاده سلطان محمد طاهر ۱۵۴
 امامزاده عباس ۱۵۲ ، ۱۶۰
 امامزاده عبدالله ۱۵۲
 امامزاده مير عظيم ۱۹۴
 امامزاده هاشم ۲۹ ، ۱۸۹
 امامزاده يحيى ۱۵۲
 امتدان ۱۸۷
 امين آباد ۱۳۰
 اميران ده ۱۷۶
 اميرتيمور ۱۱۸
 اميرحسام الدين ۱۱۹
 امير حمزه بن شاهه محمد ۱۰۹
 امير دبيج ۱۱۹
 امير رود ۱۶۷
 امير شقر بخارى ۱۱۷
 امير كلا ۱۵۹
 امير كويتون ۱۸۵
 امير كوه ۱۹۳
 اميركيا، حسين ۱۱۰

اشكورات ۱۶۸
 اصانلو ۱۵۱
 اصانلوئى ۱۶۷
 اصفهان ۱۰۱ ، ۱۵۶
 اصفهانى، حمزه ۸۶
 اطلاق سرا ۱۹۴ ، ۱۶۰
 اطروش، حسن ۱۱۱
 اطریش = اتریش ۲۷ ، ۴۷ ، ۶۱ ، ۸۶
 اعراب ۱۱۰ ، ۱۱۳ ، ۱۸۴
 افغانه ۱۳۷ ، ۱۴۴ ، ۱۴۷
 افرا ۱۶۱
 افراسرا ۱۸۹
 افراسياب جيلالوى ۱۱۰
 افريدون ۱۴۹
 افشار، رضا قلى ميرزا ۱۰۱
 افشار، نادرشاه ۱۳۷
 افغان ۱۶۷
 افغان محله ۱۵۱
 افغان (مسجد) ۱۴۷
 اقرباغ ۱۴۹
 اقورجلى ۲۱۰
 اكاتيرنييل (قلعه) ۱۸۳
 الاكش ۱۹۴
 الالان ۱۹۴
 الان ۱۹۳
 الارزين ۱۳۱
 اليرز (كوه) ۹۸ ، ۹۰ ، ۹۸ ، ۹۵ ، ۱۰۰ ، ۱۰۴ ، ۱۲۰ ، ۱۴۱ ، ۱۷۱ ، ۲۰۱ ، ۲۱۳
 التون، ژان ۱۰۱
 التدوين ۱۳۰
 الشت ۱۶۱
 الفتاى ۱۱۷
 الكا ۱۹۳
 الكس ۴۹
 الكساندر ۴۸
 الكساندر اول ۴۱
 الكسى ۴۲ - ۵۰
 البلندان بلاندرى ۸۶
 اللده ۱۹۴
 الله ويردى ۲۰۹

بنفش تپه ۱۳۰
 بنک ۶۴
 بنواسکندر ۱۰۸
 بنی‌آهیه ۱۱۰
 بنی‌عباس ۱۱۰
 بو‌اخیر ۱۵۸
 بوده ۲۰۱
 بوربون ۴۱
 بورناک ۲۰۰
 بوزودی ۱۶۰
 بوسار ۱۸۵
 بوسارد ۱۸۲ ، ۱۸۳
 بوستک ۱۸۵
 بوچه ۲۰۸
 بوندیان ۱۱۴
 بوهمیه ۱۱۳
 بویه ۱۱۶ ، ۱۱۷
 بهارآباد ۱۵۲
 بهادر، عمر ۱۱۸
 بهمن‌بن بهمن ۱۰۸
 بهمن‌بند ۱۸۷
 بهمن‌بن جهانگیر ۱۰۸
 بهمن‌میر ۱۵۸
 بی‌بی حور ۱۲۸
 بی‌بی‌زینب (دختر امام موسی کاظم ع) ۱۸۳
 بی‌بی‌سبز ۱۲۸
 بی‌بی‌ظهور ۱۲۸
 بی‌بی‌نور ۱۲۸
 بیت‌کلا ۱۷
 بیج ۱۸۵
 بیجی کلان ۱۵۸
 بیجی ناجی ۱۵۸
 بیچارخانه ۱۹۳
 بیدآباد ۱۵۷
 بیدتی شیر و خورشید ۹۴
 بیسته تکیه ۱۵۷
 بیستون ۱۱۶ ، ۱۰۸ ، ۱۸۵
 بیستون بن زرین کهر ۱۰۷
 بیستون وشمگیر ۱۱۱
 بیشه‌سرا ۱۵۸

بدرق ۲۰۶
 براکور ۱۹۰
 براندر، (اکادیه‌ک) ۸۳
 بربر ۱۲۵
 بردسر ۱۷۶
 بردسر (محلک) ۱۷۶
 بره هوجن (کوه) ۱۴۰
 برزه‌کوه ۱۹۳
 بزون ۱۷۶
 برفتان ۱۳۱
 برکنه ۱۸۵
 برمه‌سرا ۱۹۴
 برن ۱۹۳
 برنج‌ویزی ۱۳۱
 برون جنوبی ۲۰۳
 برون شمالی ۲۰۳
 بریتانیا ۱۰۱
 بریانسکی ۴۸
 بساکی ۱۳۰
 بسطام ۹۰ ، ۹۸ ، ۱۰۲ ، ۱۰۴ ، ۱۱۷ ، ۱۲۲ ، ۱۲۳ ، ۱۳۴ ، ۱۳۶ ، ۱۳۷
 بسطامی، باذرید ۱۳۷
 هشتم (کوهستان) ۱۶۷
 بشرویه ۱۵۶
 بغداد ۱۹۹
 بقال ۱۶۵
 بکزاره ۱۹۳
 بالاکن ۱۵۲
 بلوچی‌خل ۱۵۱
 بقعه بی‌بی ۱۵۸
 بلژیک ۶۳
 بلوچ ۱۵۱
 بلوچی ۱۶۷
 بلدران برگ، خودسک ۸۶
 بلوک ۲۰۰
 باوک و ولایات متعلقه‌ها زاندران ۱۴۱
 بندپی ۱۶۰ ، ۱۶۷
 بندرعباس ۱۰۱
 بندرکلا ۱۶۰
 بن ۱۹۲

باغ وحش ۵۵
 باقر ۲۰۸
 باقرکناره ۱۳۰
 باقر مسجد ۱۳۰
 باقه ۲۰۶
 بالا بازار ۱۶۱
 بالا بلوک ۱۴۱
 بالا پشته ۱۹۴
 بالا پلنگ ۱۲۹
 بالا تیجن ۱۴۳
 بالا جاده ۱۳۰
 بالا جاده (کوه) ۱۳۸
 بالا چیلی ۱۳۱
 بالا ده ۱۵۸
 بالا شاه خاندوز (کوه) ۱۳۹
 بالا کاتب ۱۶۰
 بالا گنجروز ۱۵۸
 بالا لایتکو ۱۴۳ ، ۱۶۵
 بالا شاهکوه ۱۳۶
 بالاخان ۱۹۹ ، ۲۰۰ ، ۲۰۱
 بالو ۱۳۰
 باله ۴۷
 بالیه ۵۴
 باکو محلک ۱۳۰
 بام ۲۰۹
 بام تو ۱۶۰
 بانده‌ام ۱۳۰
 بانیلی ۱۵۲
 باو ۱۰۴ ، ۱۱۴
 باوین شاپور بن کیوس ۱۰۵
 بایان‌دبر ۲۰۷
 بایزیکف ۱۷۹
 بتی‌شف ۴۱
 بجاریس ۱۸۵
 بجارکنار ۱۸۹
 بجله ۱۶۵
 بچه‌وری ۲۱۰
 بچه‌چلوسر ۱۶۰
 بحر‌الارم ۱۵۴
 بخارا ۱۱۲ ، ۱۷۸
 بداد ۱۸۹

بادرن ابریشم ۱۸۸
 بادکوبه ۳۳ ، ۶۴ ، ۶۸ ، ۷۰ ، ۸۳ ، ۸۴ ، ۱۳۴ ، ۲۱۴
 بادکوبه‌ای ۱۵۷
 بادوسپند ۱۱۵
 بادیله ۱۵۲
 بارسنوم ۱۶۱
 بارفروش ۸۳ ، ۸۴ ، ۸۹ ، ۹۰ ، ۹۸ ، ۱۰۳ ، ۱۱۶ ، ۱۳۴ ، ۱۴۳ ، ۱۵۱ ، ۱۵۴ ، ۱۶۴ ، ۱۶۲ ، ۱۷۵
 بارفروش (ولایت) ۱۴۲ ، ۱۵۴
 بارکلا ۱۳۶ ، ۱۳۸
 بارکی (رودخانه) ۱۸۵
 بارن‌درن ۸۵
 بارون پیر ده‌گریب ۵۴
 باریک محلک ۱۶۲
 بازار (محلک) ۱۸۳
 بازارگاه ۱۶۰
 بازار محلک ۱۵۸
 بازچه (کوه‌ها) ۱۷۸
 بازو کلا ۱۴۹
 بازه‌کی گوراب ۱۷۶
 بازی رود ۱۴۲
 بازیکیف ۱۷۹
 باشی (مسجد) ۱۴۶
 باغ باده‌محلک ۱۵۷
 باغبان ۱۸۸
 باغ پلنگ ۱۲۸
 باغ تپه ۱۴۴ ، ۱۴۵
 باغ تنگه ۱۵۸
 باغ چهل‌ستون ۱۴۴
 باغ چشمه ۱۴۴
 باغ شاه ۱۴۴
 باغ شهاب ۱۴۴
 باغ صاحب‌الزمان ۱۴۴
 باغبان محلک ۱۶۵
 باغ خلوت ۱۴۴
 باغ دشت ۱۷۸
 باغ کلین ۱۲۹
 باغ کهنه ۱۵۱
 باغو ۱۲۳ ، ۱۳۰

بیتهسر (بلوك) ۱۵۸ ، ۱۴۲
 بیتهسرا ۱۹۳
 بیلک ۱۶۵
 بین کلا ۱۷۶
 بیوزین ۱۹۲
 بیدیس ۱۱۹ ، ۱۷۴
 بیدیش ۱۷۴ ، ۱۸۷
 پ
 یاقین کاتب ۱۸۵
 پاچنار ۲۷
 پادوبار ۱۹۲
 پادوسیندان (فرقه) ۱۰۸
 پادوسیندین جیلاگاباره ۱۰۷
 پارسی ۶۱
 یاربندکلا ۱۸۳
 پارگام ۱۹۳
 پارس ۲۰۳
 یارس ۲۰۳
 یارسوندیان ۱۰۷
 یارسیان ۱۳۱
 یارکیاب ۱۸۸
 یاریز ۲۰۹
 یاریس ۴۱
 یاز ۵۰
 یازوار ۱۰۳ ، ۱۵۹ ، ۱۶۵
 یازوار (بلوك) ۱۴۲
 یازواری، امیر ۱۶۵
 یاشام ۱۹۲
 یاشا، نجیب ۱۵۵
 یاشوکلا ۱۶۱
 یال ۴۲
 یاهسار ۱۸۸
 یانیی ۲۰۵
 یان شیشه ۵۳
 یانقی ۲۰۵
 پای چنار ۱۵۴
 پای دشت ۱۱۵
 پای سرو ۱۲۷
 پایکلا ۱۵۶
 یاقین بازار ۱۶۱

یاقین بلوك ۱۴۱
 یاقین چیلی ۱۳۱
 یاقین رستم ۱۶۱
 یاقین شاهکوه ۱۳۶
 یاقین کاتب ۱۶۰
 یاقین گنجروز ۱۵۸
 یاقین لیتکو ۱۴۳ ، ۱۶۵
 پترزوغ = پترزبورگ = پترزبورغ
 ۱۸۱ ، ۸۵ ، ۶۱ ، ۵۷ ، ۵۱
 پتروسکی ۳۳ ، ۵۷ ، ۶۰
 پتروسکی پارک ۶۲
 پترهف ۶۶
 پتوری (طابقه) ۹۶
 پتیروسین (لباس) ۳۹
 پتی یا ۵۴
 پخی لی تف ۶۵
 پیرابر ژانسکی ۵۱
 پریبرگزند ۱۲۴
 پرخاص ۲۰۵
 پراخوت ۶۸
 پراهتر ۱۵۲
 پرده جیر گوراب ۱۸۹
 پرده سر ۱۸۸
 پیرنو ۲۰۹
 پرگردکوه (کوه) ۱۳۹
 پروال = پردال ۱۲۰ ، ۱۲۴ ، ۱۳۲
 پروس ۹۵
 پپرس ۱۶۶
 پست چال ۱۳۱
 پیسخان = پیسخان ۱۷۳ ، ۱۸۶ ، ۱۸۸
 پشالم ۱۸۸
 پشته کلان ۱۹۲
 پشت کهر (کوه) ۲۰۱
 پشتوم ۱۸۵
 پشته ۱۹۰
 پشتمان ۱۹۰
 پطر ۴۲
 پطر کبیر = پتر کبیر: ۳۸ ، ۵۰ ، ۵۲ ، ۶۵ ، ۱۰۱ ، ۱۸۱ ، ۲۰۰
 پطرس، هیزرا ۸۱

پتروسکی ۵۱ ، ۵۰
 پتروسکی پارک ۵۱
 پتروسکی رویانسکی پارک ۵۰
 پطرچی ۱۷۹
 پل ۱۶۶
 پل پیور (مجله) ۱۶۴
 پل خورده ۱۲۹
 پلرود ۱۷۳ ، ۱۷۷
 پل کردن ۱۵۲
 پ ل ن ز ۴۶
 پل لوشان ۷۳
 پلنگرود ۱۶۸
 پله تنه ۵۲
 پنبه چوله ۱۵۲
 پنبه زارکتی ۱۵۲
 پنجامام ۱۳۰
 پنج پیران ۱۷۶
 پنج تاجی ۱۵۷
 پنج رستاق ۱۶۶
 پنجشنبه بازار ۱۵۷
 پوبرده ۱۷۷
 پوران سرا ۱۸۵
 پودیان ۱۸۶
 پوستین سرا ۱۸۸
 پولادکلا ۱۵۴
 پولکو ۱۸۵
 پونل ۱۹۳
 پوتین ۱۸۸
 پهلکه ۲۰۷
 پهلوی (زبان) ۱۳۵
 پهنه کلا ۱۵۲
 پیاکلا ۱۵۷
 پیام نوین (مجله) ۸۵
 پیچاچک مجله ۱۳۱
 پیرده ۱۸۵
 پیراصلو ۱۹۰
 پیراهامزاده ۱۹۳
 پیربازار = پیره بازار ۳۰ ، ۷۰ ، ۸۴ ، ۱۷۶ ، ۱۷۹ ، ۱۸۱ ، ۱۸۳ ، ۱۸۶ ، ۱۹۷
 پیرعلی (بقعه) ۱۷۶

پیر محمد سرا ۱۸۹
 پیرهوسی ۱۸۵
 پیره سر ۱۹۳
 پیری ۱۹۰
 پیشادیدان، هوشنگ ۱۳۷
 پیش رودبار ۱۷۳
 پیش سار ۱۸۹
 پیش الیدن (کوه) ۱۳۸
 پیش نوترک میدان (کوه) ۱۳۹
 پیشین کلا ۱۳۰
 پیله دربند ۱۸۵
 پیل دو ۱۹۰
 پیله رود ۹۶
 پیلور (رود) ۱۸۲
 ت
 تابر ۱۳۱
 تاپوریه ۹۶
 تانار ۴۱
 تاتارسخ ۱۶۵
 تاتارهای مسلمان ۳۶
 تاج الدوله ۱۰۹
 تاج الدوله بن زیار ۱۰۸
 تاج الدوله یزدجرد بن سهراب بن
 حسام الدوله ۱۰۶
 تاجر خاندوز (کوه) ۱۳۹
 تاجردوست ۱۶۱
 تاجر رمیان (کوه) ۱۳۹
 تاجیر پیش خان ۱۸
 تاریخ سلطان محمود غزنوی ۸۶
 تاریخ شمس الدین دهشقی ۸۶
 تاریخ طبرستان ۸ ، ۸۶ ، ۱۱۳ ، ۱۱۸ ، ۱۵۹ ، ۱۶۷ ، ۱۶۹
 تاریخ طبری ۱۷۴
 تاریخ گزیده ۸۶
 تاریخ گیلان ۱۷۵
 تاریخ گیلان و طبرستان ۸۶
 تاریخ مخفف بن لوط ۸۶
 تاری مجله ۱۶۲
 تازه آباد ۱۶۸
 تازیان ۱۱۰ ، ۱۰۴ ، ۱۶۲

جلال الدوله كيوه رث بن بيستون ۱۰۸
 جلالی (كوه) ۱۳۷
 جلودار محله ۱۶۰
 جهمه بازار ۱۸۷
 جهشيد ۹۱
 جهشيد آباد ۱۶۸
 جمع كانو ۱۹۰
 جمع كانو ۱۹۰
 جهمه بازار ۱۸۶
 جهمه خانه ۱۵۲
 جهه يکوه ۱۹۴
 جناشک ۱۳۱
 جناشک (محله) ۱۳۱
 جنوبي تاش (كوه) ۱۳۶
 جوريلگور ۱۸۹
 جورياسکينه ۱۸۸
 جورپيش خان ۱۸۹
 جورگلوشم ۱۸۸
 جورگلاره ۱۸۸
 جوزچال ۱۳۱
 جوزجه ۱۷۸
 جوهرود ۱۸۵
 جوئن = جوئن ۲۹ ، ۱۹۰
 جهانگير ۱۰۹ - ۱۰۸
 جهانزها ۱۳۸
 جهانزها (عهارت) ۱۵۲
 جهجا ۱۳۱
 جهنمدره (رود) ۱۷۳
 جيران ۱۸۸
 جيربندنگا ۱۶۸
 جيرسند ۱۸۸
 جيرده ۱۸۸
 جيره کوچه (محله) ۱۸۳
 جيره کوچه ۱۸۳
 جيلاوند ۱۰۹
 چابجار ۱۹۳
 چابجير ۱۷
 چابچارا ۱۷۴
 چابکسر ۱۷۷
 چاراهام ۱۴۷
 چارپس ۱۸۵

تباغدي ۱۴
 تيجن (پيل) ۱۴۹
 تيجن (رود) ۱۵۳ ، ۱۴۲ ، ۱۵۰
 تيجن (كوه) ۱۴۹
 تيجن كونه ۱۷۶
 تيجو كلا ۱۶۱
 تيربردهسر ۱۶۸
 تيرتاش ۱۴۹
 تيركلا ۱۵۴
 تيرود ۱۶۸
 تيرولين ۵۴
 تيساكوه ۱۷۸
 تيل ۱۹۲
 تيل آباد ۱۳۱
 تيلار ۱۹۴
 تيهور ۱۱۸
 تيهجان ۱۷۷
 تيهور شاه ۱۱۲ ، ۱۲۸
 تيهنف، ييجي ۳۳
 تيهوريه ۱۱۳ ، ۱۱۸
 تيوم، ژان ۵۶
 جاقر بيگدلي ۲۰۸
 جامع (مسجد): ۱۴۶ ، ۱۵۳ ، ۱۸۳
 جامع اردوباز (هيذان) ۱۷۶
 جاهه شوران ۱۸۹
 جان اكبر ۱۸۵
 جبين بالا ۱۲۹
 جبين پايين ۱۲۹
 جرستان ۱۰۳
 جرستان (كوه) ۱۳۵
 جركلباد ۸۹ ، ۱۲۲ ، ۱۲۳ ، ۱۴۱
 جرير ۱۱۰
 جعفر ۱۱۱
 جعفر آباد ۱۲۹ ، ۱۵۴ ، ۲۰۴
 جعفرقلي خان ۲۱۴
 جغرافياي هفصل ايران ۱۳۶
 جغرافياي ياقوتی ۹۵
 جغت تپه ۱۶۰
 جلال ازرق ۱۴۳
 جلال ازرق (دهات) ۱۶۱
 جلال الدوله اسکندرين تاج الدوله ۱۰۸

تقی بك ۲۱۴
 تكلیم كنجه ۱۹۰
 تكه (طایفه) ۲۰۴
 تالار (رود) ۱۴۲
 تالارپی ۱۴۲
 تالرد ۹۷
 تاللی ۱۸۸
 تليکسر ۱۶۴ ، ۱۶۵
 نهاشاخانه ۳۶ ، ۵۴ ، ۵۵
 نهينه كلا ۱۶۰
 نهسك ۱۶۵
 نهسك جو ۱۸۹
 نهنگاه ۱۱۶
 نهيشه ۱۰۳ ، ۱۱۳
 تنكابين ۱۰۳ ، ۱۷۱ ، ۱۶۶ ، ۱۶۸
 تنكابين (بلوك) ۱۶۸
 توبكاري، الكساندر ۵۷
 توستان ۱۲۸
 توتك ۱۹۰
 توتك چال ۱۹۲
 تور ۹۱ ، ۱۵۰
 تورسكوی بولوار ۴۴
 تورناو ۱۰۲
 تورنگ تپه ۹۷ ، ۱۲۹ ، ۱۲۶
 تورود (كوه) ۱۴۱
 توديجان ۱۴۷
 توسكايش ۱۲۹
 توس كلا ۱۶۱ ، ۱۴۷
 توفاق تيموريه ۱۱۳
 توكان ۱۶۱
 تولابخاله ۱۸۶
 تولم ۱۵۴ ، ۱۱۷ ، ۱۹۸
 تولم (تولی) ۱۰۹
 تولم (محال) ۱۷۳
 توله كودان ۱۹۳
 توهانف ۶۶
 توهانف (پرنس) ۶۶
 توهانف، كنياز ۳۱ ، ۶۹ ، ۳۸
 تهران ۴۶ ، ۷۶ ، ۵۲
 تههورث ۱۴۹
 تههورث آباد ۱۹۲

ترزرت ۴۲
 تاش ۱۳۷
 تاش محله ۱۳۰
 تاكي ۱۹۴
 تالار ۱۵۴
 تالار (رودخانه) ۱۴۱
 تاليركان ۱۶۱
 تالیشف ۶۱
 تاهسن ۹۳
 تاهينف ۴۲
 تبرزنان ۹۵
 تبرك ۹۶
 تپه شاهی ۱۰۶
 تنف ۱۸۸
 تاجر (رباط) ۱۳۷
 تاجر (كوه) ۱۳۹
 تجریش ۷۶
 تخته بند ۱۶۵
 تراکمه ۹۷ ، ۱۲۲ ، ۱۲۳ ، ۱۲۵
 ۱۲۷ ، ۱۳۴ ، ۱۳۵ ، ۱۵۳ ، ۲۰۰
 ۲۰۴ ، ۱۹۹ ، ۱۲۹ ، ۱۳۰ ، ۱۴۳
 ۲۱۶
 تراکمه (بيابان) ۱۴۶
 ترزاش تيلاقات ۱۸۹
 ترسانان ۱۶۸
 ترك رور ۱۶۸
 تركمان ۱۳۶ ، ۱۵۱ ، ۲۰۰ ، ۲۱۶
 تركمانان ۱۱۹ ، ۱۲۳ ، ۱۲۴ ، ۱۲۰
 ۲۱۰ ، ۱۳۱
 تركمانان (بيابان) ۹۰
 ترك محله ۱۶۱
 تركه ۲۱۰
 تركی ۴۱ ، ۱۴۷
 ترهسه ۱۳۱
 تش ۱۸۵
 تعللی ۱۹۴
 تفليس ۶۱ ، ۳۸ ، ۸۳
 تفنگاه ۱۶۵
 تقی آباد ۱۲۹

۱۰۹
 حسام‌الدوله بن شهریارسیم ۱۰۹
 حسام‌الدوله شاه اردشیر بن علاءالدوله
 ۱۰۶
 حسام‌الدوله شهریار بن دارا ۱۰۶
 حسن ۱۱۵
 حسن بن حسین ۱۱۴
 حسن بن زید ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۵
 حسن بن قاسم داعی‌الصغر ۱۱۶
 حسنگلی ۲۱۴
 حسنگلی (پورد) ۲۰۵ - ۲۰۴
 حسنی ۱۶۲ - ۱۱۱
 حسین آباد ۱۲۳ - ۱۳۱ - ۱۲۹ - ۱۸۹
 حسین بن حسن ۱۱۴
 حسین بیگ ۴۹
 حسینی ۱۶۲ - ۱۱۱ - ۱۶۴
 حسینییه ۱۱۱
 حصارک ۲۶
 حصیرفروشان ۱۵۷
 حکایت هلن و پاریس ۳۸
 حلقه داغلی ۲۰۷
 حلیه‌جان ۱۹۰
 حمام ۱۸۵
 حمام‌شاه ۱۴۶
 نایب (حمام) ۱۸۳
 هزه ۱۲۰
 هزه‌کلا ۱۵۹
 همدآباد ۱۵۲
 حنف‌شاه ۱۰۴
 حواصل ۷۰
 هولندر ۱۳۱
 حیدر ۱۸۴
 حیدرآباد ۲۰۸ - ۱۳۰
 حیدرکلا ۱۵۸
 حیدری ۱۸۴ - ۱۸۵
 حیدرده ۱۹۲
 خ
 خاتون ۱۵۱
 خاج‌کین ۱۸۵
 خاجیرخل ۱۵۲

چورسر ۱۶۸
 چهارده ۱۳۸
 چهارشنبه ۱۲۸
 چهارشنبه‌پیش ۱۵۷
 چهل‌دارنک (کوه) ۱۴۰
 چهل دختر ۱۲۷
 چهل‌ستون (عمارت) ۸۳
 چینی‌جان ۱۷۸
 حاج درویش‌علی (مسجد) ۱۵۲
 حاج سهیب (مسجد) ۱۸۳
 حاج مصطفی‌خان (مسجد) ۱۵۲
 حاج میرزا آقاسی ۱۵۳
 حاج میرزا نصیر (باغ) ۷۱
 حاجی (گره‌بده) ۱۴۶
 حاجی‌آباد ۱۳۴، ۱۳۱
 حاجی آقاخان ۳۵
 حاجی ابوطالب (کاروانسر) ۱۳۷
 حاجی احمد ۲۱۵
 حاجی‌بردسر ۱۷۶
 حاجی جعفر (محل) ۱۶۰
 حاجی حکیم (حمام) ۱۶۰
 حاجی خضر ۱۶۵
 حاجی دیشه ۱۸۵
 حاجی رضا خان (مسجد) ۱۵۲
 حاجی طرخان = حاجی ترخان ۲۱۳،
 ۱۹۵، ۱۸۶، ۱۸۱، ۱۷۹، ۱۳۴، ۳۶،
 ۳۳
 حاجی قاسم‌خان (مسجد) ۱۸۳
 حاجی کلا ۱۶۱
 جاجیلار ۱۲۷
 حاجی محل ۱۵۳ - ۱۴۷
 حاجی محمدخان (مسجد) ۱۸۳
 حاجی محمدعلی ۱۵۶
 حاجی هالرفیع ۱۹۲
 حاجی میرزا آغاسی ۲۱۱
 حاجی میرزا محمدعلی خان ۲۹
 حاجی نفس (پورد) ۲۰۴، ۲۰۵
 حاجی نفسی ۲۱۵
 حبیب‌السیر ۱۱۳
 حسام‌الدوله ۱۵۰، ۱۱۷
 حسام‌الدوله اردشیر ثانی بن سیف‌الدوله

چاردرج ۱۹۳
 چاره
 نگاه کنید به
 چهارده
 چارسو ۱۶۵
 چارک (کوه) ۲۰۳
 چارکنسر ۱۷۶
 چارکوچان ۱۷۶
 چارنته ۹۴
 چارواده ۱۹۳
 چارواری ۲۱۰
 چاقادامی ۲۰۰
 چاقونی محل ۱۷۸
 چاکسر (محل) ۱۶۴
 چال (مسجد) ۱۴۶
 چالچان ۱۷۸
 چالخانه (کوه) ۱۳۹
 چالسر (رود) ۱۷۴
 چالسر ۱۷۳
 چالسراکی ۱۹۰
 چالکرود ۱۶۸
 چالکی ۱۳۰
 چالوس ۱۶۷، ۱۱۵، ۱۰۳
 چالوکسر ۱۸۸
 چاله‌باک ۱۵۱
 چالدهپل ۱۴۷
 چاچیر ۱۷۷
 چاهسر ۱۵۴
 چبان‌کلا ۱۵۹
 چپ ۱۷۷
 چرات ۱۶۱
 چربه ۱۹۰
 چرداری ۲۱۰
 چرکاسکی، کنیازبکویج ۱۹۹
 چرنایار ۳۹
 چشمه‌رود ۱۶۷
 چشمه‌سر ۱۴۶
 چشمه‌کلا ۱۶۸
 چقر ۱۳۰
 چکش لار (پورد) ۲۰۳
 چکو ۱۹۳
 چکوسر ۱۸۸
 چکه ۲۰۷
 چله دربند ۱۸۷
 چلندر ۱۶۶، ۱۶۷
 چل‌واشک ۱۹۲
 چلوی، کیاافراسیاب ۱۱۸
 چماچا ۱۸۹
 چهارده ۱۵۸
 چهارکلا ۱۵۸
 چهارزین ۱۶۱
 چمانی بالا ۱۳۱
 چمانی پائین ۱۳۱
 چه‌خاله ۱۷۷
 چمن ۱۸۸
 چمن جهان‌نما ۱۳۶
 چندیان ۱۲۸
 چمن زکیل ۱۹۲
 چمن ساوان ۱۳۸
 چمن ساور ۱۳۶
 چمن‌سرا ۱۸۳
 چمن شمشیربر ۱۳۷
 چمن‌کوه ۱۳۷
 چهوری ۲۱۰
 چهوش توجان ۱۹۳
 چهوشک (کوه) ۱۳۸
 چنچه ۱۸۵
 چنگیزان ۱۹۳
 چنگیزیه ۱۱۳
 چنو ۱۳۱
 چوب‌آکنده (رود) ۱۲۴
 چوباکناری ۱۳۰
 چوب‌باغ ۱۵۹، ۱۵۷
 چوبیر ۱۸۹
 چوتاشان ۱۸۹
 چویان ۱۹۶
 چوکان ۲۰۴
 چوب لانی ۱۲۹
 چولا ۱۹۴
 چولاندان ۱۹۴
 چوه‌اسان ۱۶۶
 چوه‌ثقال ۱۸۸

خورشید ۱۹۲
 خورشید ۱۹۴
 خیابان خرم ۱۵۷
 خیرات ۱۲۹
 خیرود ۱۶۷
 خیرود کنار ۱۶۶
 خیبه دوز ۱۲۷
 خیبه سرا ۱۹۳
 خیوه ۱۰۱ - ۱۹۹ - ۲۰۰ - ۲۰۶
 خیوه جی ۲۱۵
 ۵
 دابو ۱۰۳ ، ۱۴۳ ، ۱۶۵
 دابو کچب (دهات باوک) ۱۶۲
 دابویه ، ۱۰ ، ۱۶۲ ، ۱۷۴
 دابویه بن کاوباره ۱۰۵ ، ۱۰۶
 دارالشهدا ۱۵۷
 دارالمرز رشت ۱۷۸
 دارالمرز گیلان ۱۷۴
 دار بن رستم ۱۰۵
 دارستان ۲۰۸
 دارکلا ۱۳۱
 دارنسف ۴۵ ، ۵۳ ، ۶۱
 داری ۱۳۱
 داده رین فرمان ۱۰۶
 دالی کندا ۱۶۰
 داعی الصغیر ۱۱۶
 داعی الکبیر ۱۱۰ ، ۱۱۱
 داعی الکبیر، حسن بن زید ۱۱۵
 داعی حسن بن قاسم الهمدی ۱۱۱
 داعی محمد ۱۱۱
 داغستان ۱۸۲
 دافسار ۱۸۸
 داکو ۱۶۸
 دالچه ۱۸۵
 دالقرکف ۴۴ ، ۴۶ ، ۶۳
 دالقرکف ۶۴ ، ۴۶ ، ۶۳
 دال کوه دهل ۱۴۰
 دامغان ۱۰۲ ، ۱۰۴ ، ۱۱۷ ، ۱۳۱ ، ۱۳۷
 دامغان (کوه) ۱۳۷
 دامغان ۱۳۱
 دامغان ۱۳۱

دانهارک ۵۲
 دانیال ۱۶۷
 دباغان ۱۲۸
 دیورد ۱۹۰
 دحاکونی ۱۹۴
 درازدین ۱۶۵
 دراکون ۱۸۲
 دربنو ۱۲۸
 درجی محله ۱۴۷
 درخان ۱۸۹
 درزکلا ۱۶۲
 درزی کتی ۱۵۷ - ۱۵۹
 درش باش ۱۹۴
 درفک (کوه) ۲۹ ، ۹۰ ، ۱۷۱
 درمزارکلا ۱۶۰
 در مسجد ۱۵۲
 در مسجد (محله) ۱۷۷
 دروازمیدان ۱۲۷
 دروازه نو (محله) ۱۲۸
 درویش تاج الدین ۱۵۷
 درویش خل ۱۵۷ ، ۱۶۵
 درویش علم بازی ۱۶۱
 درون کلا ۱۶۰
 دروده محله ۱۳۰
 دره شاهقلی (کوه) ۱۴۰
 دره کاری ۱۹۴
 درموازا ۱۹۳
 دریاپشته ۱۶۸
 دزدبینه ۱۷۷
 دزدک رود ۱۶۷
 دزدکچل ۱۵۵
 دزدنسر ۱۶۵
 دستجرد ۱۴۲
 دسیسه ۱۳۱
 دشت دامان ۱۹۳
 دشت نزر ۱۹۲
 دشت سر ۱۴۳ ، ۱۶۵
 دشت کلا ۱۳۰
 دشت کلا (رود) ۱۲۳
 دشت کلات ۱۲۴
 دشت کلاستانی ۱۶۷

خشک بندان ۱۸۵
 خشت پیل ۱۷۶
 خشک رود ۱۶۱ ، ۱۷۸
 خشک لات ۱۷۸
 خشکه نودهان ۱۸۸
 خضر ۱۶۴
 خطیب سرا ۱۹۴
 خطوط عربیه ۱۳۵
 خطیبان ۱۸۹
 خلج ۱۵۴
 خلواي کلا ۱۶۱
 خلیاب ۱۸۳
 خلیج فارس ۱۳۷
 خلیف سرا ۱۹۴
 خلیل سرا ۱۸۹
 خهسرخ ۱۸۸
 خم سر ۱۸۶
 خمسه بازار ۱۵۹
 خمیران ۱۸۷
 خمیران زاهدان (محله) ۱۸۳
 خمیر کلا ۱۷۶
 خندان (قلعه) ۱۲۶
 خواجه پشته ۱۹۴
 خواجهوند ۱۶۷
 خوارزه شاه ۱۱۷
 خوارزه بیان ۲۰۰
 خوارزه بیه ۱۱۳
 خوبان زرکانه ۱۶۸
 خورتوم ۱۸۹
 خورزاد بن پادوسپند ۱۰۷
 خورشید کلا ۱۴۹
 خورشیدین دانه ر ۱۰۶
 خورشیدین فرخ خان ۱۱۴
 خورطه ۲۰۷
 خورپرچ ۱۵۸
 خوش آبخوره ۱۹۰
 خوشواش ۱۶۵
 خوشرودی ۱۶۰
 خوشدوش ۱۶۵
 خولومبو ۱۹۰
 خوناچایر = خوناچایر ۱۸۵

خواجه کاری پائین ۱۹۴
 خارهبان ۱۵۲
 خارکلا ۱۳۱
 خاریک ۱۵۲
 خاشابر ۱۹۳
 خاصه بابل کان ۱۶۱
 خاک نظر ۲۱۵
 خالخالیان ۱۹۳
 خالد بن برهک ۱۱۰
 خالسرا ۱۹۴
 خان احمد ۱۲۰
 خان به بن ۱۳۱
 خان بیگلر (کردها) ۱۵۲
 خان جان ۲۱۵
 خان رود ۱۶۲
 خیاط محله ۱۷۸
 ختم گوراب ۱۸۸
 خجیر کلا ۱۶۱
 خدشهر ۱۸۸
 خدر محمد ۲۱۵
 خراب شهر ۱۲۵ ، ۱۳۰
 خرابه مسجد ۲۳۰
 خراسان ۷۶ ، ۹۷ ، ۱۰۳ ، ۱۳۷ ، ۱۵۱
 خراسان محله ۱۶۲
 خردشور ۲۰۸
 خرزان ۲۷ ، ۷۵
 خرزویل ۱۹۰
 خرقان ۱۰۲
 خرم آباد ۹۸ - ۱۶۸ - ۱۸۹
 خره کلا ۱۶۱
 خرم پشته ۱۸۸
 خرم شاه ۱۵۱
 خرمن ۲۰۹
 خریو ۱۹۲
 خزر (دریا، دریاچه) ۷۰ ، ۸۱ ، ۸۹ ، ۹۱
 ۹۵ ، ۹۷ ، ۹۹ ، ۱۰۱ ، ۱۰۳ ، ۱۱۲ ، ۱۲۰
 ۱۲۵ ، ۱۳۵ ، ۱۳۷ ، ۱۴۱ ، ۱۷۱ ، ۱۷۹
 ۱۸۵ ، ۱۹۷ ، ۲۰۴
 خزیقه ۱۱۳
 خزیقه ۱۱۰
 خسرو آباد ۱۸۸

رنگ آب ۲۰۳
 روبان ۱۱۴
 روداد ۱۸۹
 رودبار ۲۹، ۷۳، ۱۰۳، ۱۷۳، ۱۹۸
 روداد ۱۹۰
 روداد ۱۸۹
 رودبست ۱۵۸
 رودخان ۱۹۳
 رودخانه ۱۹۰
 رودسر، ۱۷۱، ۱۷۳، ۱۷۷، ۱۷۸، ۱۹۳
 رودسر (بلوک) ۱۴۷
 رودسر (دهات) ۱۷۷
 رودسر (سحال) ۱۷۳
 رودسر محله ۱۲۳
 رودکادیر، لواشف ۱۸۲
 رودگر محله ۱۵۸
 روزافزون، آقارستم ۱۱۹
 روز حبیب (محله) ۱۸۳
 روس ۴۱، ۴۵، ۵۲، ۵۳، ۶۶، ۷۰
 روس ۹۵، ۱۰۲، ۱۰۷، ۱۷۹، ۱۹۵
 روس (هورخین) ۱۵۳
 روسی ۸۴، ۸۶، ۲۱۱
 روسیه ۴۷، ۵۰، ۵۱، ۶۳، ۶۶، ۸۵
 ۸۶، ۱۰۱، ۱۱۱، ۱۲۴، ۱۳۲، ۱۳۴
 ۱۶۸، ۱۷۹، ۱۸۲، ۱۸۵، ۱۹۹، ۲۱۳
 ۲۱۴، ۲۱۶-
 روشن آباد ۱۵۸
 روشن آباد (آستانه) ۱۲۵
 روشن ده ۱۹۳
 روشیب ۱۵۸
 روکان ۱۶۱
 رو ۱۷۸
 روئیدبرد ۱۲۸
 روبان ۱۰۳، ۱۰۶، ۱۱۳، ۱۱۷
 روبانی، الهجاسن ۱۶۴
 روبانیه جلال الدین اسکندر ۱۱۸
 ری ۱۰۴
 ریختر ۴۴
 ریس ۸۶
 ریشان ۱۹۳

رحمت آباد ۲۹، ۷۲، ۱۹۱
 رحمت آباد (بلوک) ۱۷۴
 رخ بن حاتم ابوالحظیب ۱۱۴
 رزان ۱۹۶
 رزوان محله (رضوان محله) ۱۳۰
 رزیا کلا ۱۵۷
 رزیا کلا (آستانه) ۱۵۷
 رزین (کاپیتان) ۱۸۱
 رزین کلا ۱۵۲
 رزینده، استنک ۱۴۵، ۱۵۳، ۱۵۸، ۱۷۸، ۱۸۷
 رستم آباد ۱۱۶، ۷۲، ۱۶۱، ۱۹۰
 رستم آباد (آستانه) ۱۲۵
 رستم بن سهراب ۱۰۵
 رستمدار ۱۰۶، ۱۰۳، ۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۲، ۱۲۰، ۱۱۸
 رستمدار محله ۱۵۴
 رستم رود ۱۶۶
 رستم زال ۹۱
 رستم کلا ۱۲۹، ۱۴۷
 رسول آباد ۱۳۱
 رسی ۱۹۲
 رشت ۷۱، ۷۵، ۷۴، ۸۹ - ۱۰۱، ۹۱
 ۱۱۷، ۱۱۹، ۱۷۳، ۱۷۴، ۱۷۸، ۱۷۹
 ۱۸۱، ۱۸۳، ۱۸۷، ۱۸۹، ۱۹۰، ۱۹۸
 رشت (دهات شالی) ۱۸۵
 رشت (محللات) ۱۸۳
 رشت (ملاقات) ۱۷۳
 رشت (ولایت) ۱۷۳
 رشت آباد ۱۸۵
 رشم (کوه) ۱۴۱
 رضاه محله ۱۷۸
 رضی الدین ۱۱۲
 رعد ۲۰۳
 رغه آلف ۱۶۲
 رکن الدوله ۱۱۶
 رکن کلا ۱۶۱
 رها ۵۳
 رها ۱۶۸
 رها اچ ۱۶۲
 رنگ ۲۰۳

دهو، ۱۷۶
 دهون ۱۶۰
 دیباج، سلطان علاءالدین ۱۷۴
 دی یونا ۱۸۹
 دی تن ۱۹۳
 دیروزده ۱۶۱
 دیزا ۱۵۲
 دیزگاه ۱۹۲
 دیشکه ۱۸۵
 دیلمان ۱۱۲، ۱۵۰، ۱۹۸
 دیه توران ۱۵۲
 دنیاچال ۱۷۴، ۱۹۳
 دینک ۱۹۲
 دیوانه کلا ۱۶۰
 دیوبند کلا ۱۶۲
 دیو دشت ۱۵۸
 دیوشل ۱۷۳، ۱۷۷

ذ

ذوالاکتاف، شاپور ۱۳۶
 ذوالفقار ۱۷۶
 ذوالپیران ۱۸۹

ز

زاتاش ۱۲۲
 زادی بن حاتم ۱۱۰
 زادکان ۱۳۵
 زادکان (کوه) ۱۴۰
 زادکن ۱۳۱
 راست کنار ۱۸۸
 راش کلا ۱۶۵
 زان ۱۴۹
 زانکوه ۱۶۶، ۱۷۸، ۱۹۸
 زانکوه (بلوک) ۱۷۳
 زاهنت ۱۵۸
 زاهپشته (محله) ۱۷۷
 زاهدان پشته ۱۹۰
 زاهدان خانه ۱۵۴
 زاه کلا ۱۶۱، ۱۶۵
 زبانه ۱۷۶
 زبیع کلا ۱۲۹

دشت هین ۱۹۳
 دلاسرا ۱۹۳
 دلاینس ۴۷
 دلهارا ۵۲
 دلفرا ۱۳۰
 دکیک آباد ۱۲۹
 دهاوند (کوه) ۸۹، ۹۰، ۹۱، ۹۴
 دهایه ۱۹۰
 ده بورغ ۴۷
 دن ۱۷۸
 دوازده ۱۸۸
 دوپکا ۳۹
 دوجی (یهوت) ۲۰۶
 دوچه ۱۸۵
 دودانگه ۱۲۹
 نودرقه ۲۰۷
 دورجین ۱۳۷
 دورمس خان ۱۱۹
 دوزین ۱۳۱
 دوست کوه ۱۷۷
 دوشنبه ۱۲۸
 دوشنبه بازار ۱۸۹
 دوغانلی ۱۵۲
 دوشنبه هندن ۱۲۸
 دوکاهد ۱۹۰
 دوکانلر ۱۹۰
 دوک ۱۶۱
 دوکونجی ۲۰۶
 دوکلوم ۲۰۱
 دوگور ۱۸۸
 دوگری ۱۵۵
 دولاب تازیده (کوه) ۱۴۰
 دوه بورگ ۵۳، ۵۵، ۵۷، ۶۰، ۱۶۸
 دوهزار ۱۶۸
 دهباغ پیش ۱۵۷
 دهتک ۱۳۸
 دهتیره ۱۶۲
 دهنه ۲۰۷
 دهنه بند شاه کوه پائین (کوه) ۱۳۹
 دهنه سرخ محله کتول (کوه) ۳۹

سرخ ریزه (کوه) ۱۳۸
 سرخ کلا ۱۵۴
 سرخون ۱۹۰
 سرخون کلا ۱۲۹
 سرخیر آباد ۱۶۱
 سرداب رود ۱۶۷
 سرسنگر ۱۸۹
 سرشارم ۱۸۹
 سرشکه ۱۷۶
 سرطاق ۱۳۰
 سر قلعه قافه ۱۳۱
 سرک ۱۹۳
 سرکسره ۱۸۵
 سر کلا ۱۳۰، ۱۶۶
 سر محله ۱۳۰
 سروان ۱۸۹
 سرین کلا ۱۶۷
 سعدآباد ۱۳۰، ۱۳۱
 سعدالدوله، میرزا جوادخان ۲۵
 سعدبن عاص ۱۱۳
 سعیدالعلماء ۱۵۶
 سعیدبن صالح ۱۱۰
 سعیدبن ولید ۱۱۴
 سفداشکف، وارن ۴۴
 سفید (مسجد) ۱۸۳
 سفید تپه ۹۰، ۱۴۱، ۱۶۹، ۱۷۵
 ۱۷۸
 سفیدرود ۲۹، ۷۲، ۹۷، ۱۱۷، ۱۷۲
 ۱۸۰، ۱۷۳
 سفید مزکی ۱۸۹
 سقار ۲۰۶
 سقالی ۲۰۵
 سقی ۲۰۵
 سکره ورده ۱۸۵
 سکل نیسکی پارك ۵۴
 سکه ۱۵۷
 سعدبن عاص ۳۳
 سلاح دار کلا ۱۶۰
 سلاح ۲۰۷
 ساجوقه ۱۱۳، ۲۲۲
 سلطان آباد ۱۲۹

سان سورا ۵۵
 ساور = ساور کلاته ۹۰، ۱۲۲، ۱۲۳
 ساور (کوه) ۱۳۹
 ساور چال خانه ۱۳۲
 ساور کلا ۱۳۱
 سابه سه تن (گنبد) ۱۶۴
 سیاوی ۱۸۶
 سبزه میدان ۱۵۵
 سبزه میدان (محله) ۱۵۷
 سبزی شهید (دروازه) ۱۲۷
 سبزی شهید (محله) ۱۲۸
 سبزی میدان ۱۵۱
 ستوده، منوچهر ۱۷۵
 ستیجنگ ۱۶۱
 سجنه ۲۰۵
 سخت دره ۱۹۴
 سخت سر ۱۶۸
 سخت سر (دهات) ۱۶۸
 سخت سرا ۱۷۱
 سخراب (سهراب) ۱۰۵
 سدن ۱۳۰
 سدن رستاق ۱۲۲
 سدن رستاق (دهات بلوک) ۱۲۹
 سده کلا ۱۶۰
 سراستان ۱۸۸
 سراتف ۶۴
 سراج محله ۱۴۹
 سراطین ۶۴
 سراکیلی ۱۹۳
 سربرد، امیر سعید ۱۱۷
 سربردیه ۱۱۳
 سریش کلا ۱۴۷
 سریندان ۱۳۸
 سریل ۱۷، ۱۲۸
 سرتیا ۶۵
 سرچشمه ۱۲۸
 سرحمام ۱۵۹، ۱۶۵
 سرحمام آقا حسن ۱۵۷
 سرخال ۱۳۶، ۱۳۹
 سرخالی (رود) ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۴۱
 سرخ رود ۱۶۵

زیارت خاصرود (کوه) ۱۳۸
 زیر آب ۱۶۱
 زیدخل ۱۵۴
 زیر خیابان ۱۴۷
 زیکسر ۱۸۷
 زینادیف ۵۵، ۶۲
 زین کف ۶۵
 س
 ساپن ۵۴
 ساجمه پاژن ۱۶۵
 ساحل ۱۵۰
 سادات محله ۱۶۸
 ساراتف ۴۰، ۴۲، ۶۵، ۱۵۸
 سارویه بن فرمان ۱۰۶
 ساری ۸۳، ۸۴، ۱۰۳، ۱۱۰، ۱۱۱
 ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۴۹
 ۱۵۴
 ساری (دهات شرقی) ۱۵۴
 ساری (دهات شمالی) ۱۵۲
 ساری (مسجد جامع) ۱۵۱
 ساری (محلات) ۱۵۱
 ساری (ولایت) ۱۴۱
 ساری تپه ۲۰۳
 ساریجه لی ۲۰۵
 ساریجه هیوت ۲۰۶
 ساری قنیم ۱۵۰
 ساریقین = ساریقین ۳۹
 ساریبی، سید علی ۱۱۸
 سازی کلم ۱۶۲
 ساسانیان ۱۰۳
 ساسی کلم ۱۴۲
 ساغری سازان (محله) ۱۸۳
 سالی کناره ۱۲۹
 ساهام ۱۷۳
 ساهان بزرگ، سیاه حسن بن امیر ۱۰۹
 ساهانیه ۱۱۰، ۱۱۳
 سائت آندر ۵۳
 سائت الکساندرنوسکی = سنت الکساندر
 نوسکی ۵۰
 سان ژرژ ۵۳

ربك چشمه ۱۳۱
 ریجاج ۱۹۳
 ژ
 ژرژ ۴۲، ۶۱
 ژاله‌هان، ك، گ ۸۵
 ز
 زاندرستاق ۱۶۶
 زاغمرز بالا ۱۴۷
 زاغمرز پایین ۱۴۷
 زاهدان (محله) ۱۸۳
 زای کلا ۱۶۱
 زبدت‌التواریخ ۱۱۳
 زراسپه تارزه (کوه) ۱۴۰
 زربك محله ۱۳۰
 زرخراب (کوه) ۱۴۱
 زردکات ۱۴۹
 زردشتیان ۹۶
 زرده کش ۱۹۲
 زرشک خوانی ۱۳۵
 زرکام ۱۸۹
 زرگر محله ۱۵۷
 زرین گل ۱۳۱
 زرین آباد ۱۵۲
 زرین کهر (کوه) ۱۴۰
 زرین کهر بن کیکاوس ۱۰۷
 زغال چال ۱۵۲
 زغال چال ابر (کوه) ۱۴۰
 زکابر ۱۹۲
 زکی خان ۱۳۸
 زکین محله ۱۶۸
 زلتاریف ۱۸۱
 زنگرش خانه ۱۹۴
 زنگی محله ۱۳۰
 زوار ۱۶۸
 زوارده ۱۶۰
 زوار کلا ۱۶۸
 زوبف (زوبف) ۴۰، ۴۱، ۴۴، ۶۵
 زیاران ۴۲
 زیادبدال (زیادبرار) ۱۱۱
 زیارت ۱۲۸
 زیارت خاصرود ۱۲۹